

Daannatu Maxaafaa

Gidduwaa Erissuwaa

Daannatu Maxaafai Kanaanee oiqettido wodiyaappe doommidi, kawoi kawotiyo kawotettai eqqana gakkanaashin de7iya taariketa oiqqiis; he wodee Israa7eela asaa taarikiyan higgee baina wode. Ha taariketi “Daannata” geetettiya mino asati oottidobaa bessoosona. Ha daannatuppe dariya baggati ola gadaawata. Etappe qassi keehi erettidaagee, a minotettai miraafiyaa 13-16 gakkanaashin xaafettido Samssoona giyo asa. Ha maxaafaappe nuuni demmiyo gita timirttee, Israa7eela asaa de7oi tumu de7o gidiyoogee eti Xoossaassi ammanettidi de7ido keesaana gidiyooгаа. Eti ayyo ammanettennan ixxiyo wode, ubbatonkka eta bolli bashshai yees. Hegaappekka qassi aadhdhiya harabai de7ees; hegeenne, asai Xoossaassi ammanettennan ixxido gaasuwan eta bolli bashshai gakkikkokka, eti nagaraa paaxidi simmido wode ubban, Xoossai eta ashshanau giigi uttidoogaa.

Yihudaa Zaretinne Simoona Zareti Adooni-Beezeqa Olidi Oiqqidosa

¹ Yaasu haiqqidoogaappe guyyiyan, Israa7eela asai, “Kanaane biittaa asaa olanau nu zaretuppe koirottidi kiyana oonee?” yaagidi GODAA oichchiis.

² Oichchin GODAI, “Yihudaa zareti koirottidi kiyona. Taani biittaa eta kushiyan aattada immaas” yaagiis.

³ Yihudaa asai bantta dabbota, Simoona zareta, “Nuuni Kanaanetuura olettana mala, nuna shaakkin gakkidasaa nunaara hinddite. Hegaappe guyyiyan, inttena shaakkin gakkidasaa inttenaara issippe baana” yaagiis. Yaagin Simoona zaretinne Yihudaa zareti olau issippe biidosona.

⁴ Bin GODAI Kanaanetanne Parzzeta eta kushiyan aattidi immiis; immiin Bezeeqa giyo kataman tammu sha7u asaa woridosona.

⁵ Bezeeqa kataman Adooni-Bezeeqa demmidi, aara olettidosona; olettidi Kanaanetanne Parzzeta xoonidosona.

⁶ Adooni-Beezeqi baqatidaagaa yedetti oiqqidi, a kushiya wogga biradhdhetanne a tohuwaa wogga biradhdheta qanxxidosona.

⁷ Qanxxin Adooni-Beezeqi, “Kushiya wogga biradhdhetanne tohuwaa wogga biradhdheta taani qanxxido laappun tammu kawoti ta masoofiyaappe laalettida suuppaa pippaaridi moosona. Taani eta oottidoogaadan, Xoossai tana oottiis” yaagiis. A Yerusalaame ehin, yan haiqqiis.

Yihudaa Zareti Yerusalaammenne Kebroona Oiqqidosona

⁸ Yihudaa asai Yerusalaame olidi oiqqiis; oiqqidi asaa qara bisuwan woridi, katamaa taman xuuggiis. ⁹ Hegaappe guyyiyan, Yihudaa asai gezziyan, Neegeeba Bazzuwaaninne garan de7iya Kanaaneta olanau biis. ¹⁰ Biidi kase Qiriyaati-Arbbaa7a geetettiya Kebroona kataman de7iya Kanaaneta olidosona; olidi SHeshaaya,

Ahimaananne Talmmaaya geetettiya yarata xoonidosona.

*Otini7eeli Dabiira Katamaa Oiqqiis
(Yaasu Maxaafaa 15:13-19)*

¹¹ Hegaappe denddidi Yihudaa asai Dabiira giyo kataman de7iya asaa olanau biis. Dabiira kata-mai kase Qiriyaati-Sefera geetettes. ¹² Kaaleebi, “Qiriyaati-Sefera olidi oiqqiya uraassi taani ta na7iyo Akiso immana” yaagiis. ¹³ Yaagin Kaaleeba ishaa kaaluwaa Qanaaza na7ai Otini7eeli he kata-maa olidi oiqqiis; oiqqin, Kaaleebi ba na7iyo Akiso ayyo immiis.

¹⁴ Akisa Otini7eela geliyo wode, i aawai iyyo gade immanaadan woossana mala, Otini7eeli o zoriis. Zorin a baquluwaappe wodhdhaasu; wodhdhin Kaaleebi o, “Ai koyai?” yaagidi oichchiis.

¹⁵ Oichchin a, “Taayyo waituwaa imma. Neeni kase taayyo immido biittai qa77e gidido gishshau, haatta pulttota taayyo immarkkii” yaagaasu. Yaagin Kaaleebi killi pulttuwaakka hirkki pulttuwaakka iyyo immiis.

Yihudaa Zaretinne Biniyaama Zareti Xoonido Xoonuwaa

¹⁶ Muuse bolluwaa zareti Qeenati Yihudaa asaara Zambbaa Katamaa geetettiya Yarkko katamaappe denddidosona; denddidi Araada giyo katamaappe tohossa baggaara, Neegeeban de7iya Yihudaa Bazzuwaa biidosona; biidi yan de7iya asaa gidduwan uttidosona. ¹⁷ Yihudaa asai Simoona asaara issippe biidi, Xafaata giyo kataman de7iya Kanaaneta xooniis; xoonidi

katamaa muleera xaiissiis. Xaissidi Horima¹ yaagidi sunttidosona. ¹⁸ Yihudaa asai gujjidikka Gaaza, Asqqaloonanne Eqiroona katamata eta yuushuwan de7iya biittatuurakka oiqqiis. ¹⁹ GODAI Yihudaa asaara de7iyo gishshau, gezze biittaa eti laattidosona; shin dembbaa biittaa asatuyyo birataappe oosettida olaa para gaareti de7iyo gishshau, Yihudaa asai eta yedettanau danddayibeenna. ²⁰ Muusee giidoogaadan, Kebroona katamaa Kaaleebayyo immidosona; immin Kaaleebi Anaage zare gidinya heezzu yarata yedettidi kessiis.

²¹ SHin Biniyaama zareti Yerusalaamen de7iya Yaabuusata yedettibookkona; yaatin, Yaabuusati Biniyaama zaretuura hachchi gakkanaassi Yerusalaamen issippe de7oosona.

Efireema Zaretinne Minaase Zareti Beetele Xoonidi Oiqqidosona

²²⁻²³ Yooseefa naatu, Efireemanne Minaase zareti qassi Beetele katamaa bollan woraajjididosona. Kase he katamai Looza geetettes. Woraajjiyo wode GODAI etaara de7ees. Yooseefa zareti Beetele katamaa xomoosiya asata kiittidosona. ²⁴ Kiittin eti katamaappe kiyiya issi bitaniyaa demmidi, “Katamaa giddo waani gelanau danddayettiyaakko nuna besa; bessikko, nuuni neeyyo kehana” yaagidosona. ²⁵ Yaagin i eta bessii; bessin kataman de7iya asaa qara bisuwan busakkidosona; shin he bitaniyaanne a so asaa ubbaa ashshidosona. ²⁶ Guyyeppe he bitanee Hiitetu biittaa biidi,

¹ **1:17** Horima: Ha sunttaa birshshettai “Muleera xaiissiis” giyoogaa.

yan katamaa keexxiis; keexxidi Looza yaagidi sunttiis; sunttin hachchi gakkanaassi he katamai he sunttan xeesettees.

Israa7eela Asati Biittaappe Yedettibeenna Asata

²⁷ Minaase zareti Beetishaana, Taa7inaaka, Doora, Yibila7aamanne Magiddo katamatu-uninne eta yuushuwan de7iya moottatun de7iya asata kessidi yedettanau danddayibookkona. Yaatin, Kanaaneti yan de7uwaa minttidosona.

²⁸ Israa7eela asai minnido wode, Kanaaneta banttau wolqqan ootissidosona; shin eta muleera biittaappe kessidi yedettibookkona.

²⁹ Efireema zaretikka Gezeera giyo kataman de7iya Kanaaneta kessidi yedettibookkona; yaatin, Kanaane asati yan etaara issippe de7idosona.

³⁰ Zaabiloona zareti Qitiroona katamaaninne Naahilaala kataman de7iya asata kessidi yedettibookkona; yaatin, Kanaaneti yan etaara issippe de7idosona. SHin Zaabiloona zareti eta banttau wolqqan ootissidosona.

³¹ Aseera zaretikka Aakkon, Sidoonan, Ahi-laaban, Akiziiban, Helbban, Afeeqaaninne Ra-hooban de7iya asata kessidi yedettibookkona.

³² Kanaaneti kiyennan aggido gishshau, Aseera zareti etaara yan issippe de7idosona.

³³ Nifttaaleema zaretikka Beeti-SHemesha katamaaninne Beeti-Anaata kataman de7iya asata kessidi yedettibookkona; shin Kanaanetuura yan issippe de7idosona. Beeti-SHemeshanne Beeti-Anaata katamaa asata banttau wolqqan ootissidosona.

³⁴ Amooreti Daana zareta pude gezziyau yedettidosona; eti duge dembba biittaa wodhdhennaadan teqqidosona.

³⁵ Amooreti Hereesa Deriyaaninne Ayyaaloonaanne SHa7albbiima geetettiya katamatun de7uwaa minttidosona; shin Efireemanne Minaase zareti minni minnidi biidi, banttau wolqqan ootissidosona. ³⁶ Amooretu biittaa zawai Selaa7a matan de7iya Akirabiima giyo pudettaappe doommidi, huuphessa baggi gakkees.

2

GODAA Kiitanchchai Bokiima Biis

¹ GODAA kiitanchchai Gelggalappe Bokiima biidi, Israa7eela asaa hagaadan yaagiis; “Taani inttena Gibxxeppe kessaas; kessada beni intte maizza aawatussi immana gaada caaqqido biittaa inttena gelissaas. Gelissada inttena hagaadan yaagaas; ‘Taani inttenaara maacettido maachchaa mulekka kanttikke. ² Intte ha biittan de7iya asatuura maachchaa maacettoppite; eti yarshshiyooosaa kolite’ yaagaas; shin intte taayyo azazettibeekketa. Aissi hegaadan hanide-tii? ³ Hegaa gishshau, taani inttena, ‘Eta taani intte sinttaappe yedettikke; eti intteyyo morkke gidana; eta xoossatikka intteyyo pire gidana’ yaagais” yaagiis. ⁴ GODAA kiitanchchai heгаа Israa7eela asau ubbau haasayido wode, asai ba

qaalaa xoqqu oottidi yeekkiis. ⁵ Yaatidi he sohuwaa Bokiima² yaagidi sunttiis; sunttidi hegan GODAASSI yarshshuwaa yarshshiis.

Yaasu Haiquwaa

⁶ Yaasu Israa7eela asaa yeddidoogaappe guyyiyan, asai issoi issoi bana shaakkin gakkiya biittaa ekkanaa biis. ⁷ Yaasu paxa de7ido laitta ubban asai GODAASSI oottiis; i haiqqidoogaappe guyyiyanikka, GODAI Israa7eela asaassi oottido gita ooso ubbaa be7ida cimatu wode ubban GODAASSI oottiyoogaa aggibeenna.

⁸ GODAA ashkkarai, Nawe na7ai Yaasu, laittai xeetanne tammaa gidin haiqqiis; ⁹ haiqqin Ga7aasha Deriyaappe huuphessa baggan, Efireema gezziyan, Timinaati-Seraaha giyoosan de7iya a laata gadiyan moogidosona. ¹⁰ He yeleta ubbai haiqqidi ba maizzan gaittidoogaappe guyyiyan, GODAA woikko Israa7eela asaassi i oottidobaa ubbaa erenna hara yeletai denddiis.

Israa7eela Asai GODAAYYO Goinniyoogaa Aggi Bayiis

¹¹ Hegaappe guyyiyan, Israa7eela asai GODAA sinttan iitabaa oottiis; Ba7aala geetettiya eeqatuyyo goinniis. ¹² Gibxxe biittaappe eta kessida GODAA, bantta maizza aawatu Xoossaa aggi bayidosona; bantta yuushuwan de7iya asatu eeqatukko simmidi, etassi goinnidosona; hegan GODAA hanqqetissidosona. ¹³ Qassi GODAA aggi bayidi, Ba7aalayyoonne Asttaarootiyyo goinnidosona. ¹⁴ Yaatin, GODAA hanqqoi

² 2:5 Bokiima: Ha sunttaa birshshettai “Yeekkiyaageeta” giyoogaa.

Israa7eela asaa bolli eexxi kiyiis; bonqqiyaageeti bonqqanaadan eta bessi bayiis; eta yuushuwan de7iya morkketuyyo eta aattidi immiis. Yaatin, eti bantta morkketuura eqettanau danddayibookkona. ¹⁵ Eti olettanau kiyido wode ubban, GODAI kase etassi caaqqidoogaadan eti xoonettana mala, i eta bolli denddiis. Yaatin, eti keehippe waayettidosona.

¹⁶ Yaatin, GODAI pirddiya daannata etau denttiis; denttin eti Israa7eela asaa bonqqidaageetu kushiyaappe ashshidosona. ¹⁷ SHin Israa7eela asai pirddiya daannatussi azazettibeenna; eti GODAASSI ammanetennan ixxidosa; ixxidi hara xoosatukko simmidi, etassi goinnidosona. Eta aawati hemettido ogiyaappe sohuwaara guyye simmidosa; eta maizza aawati GODAAYYO azazettidoogaadan, eti azazettibookkona. ¹⁸ GODAI etau pirddiya daannata denttido wode audenne i he pirddiya daannatuura issippe gidii; gididi he daannai paxa de7ido laitta ubban eta morkketu kushiyaappe eta ashshiis. Aissi giikko, huqqunnainne tuggai darin, eti waassiyogaa siyidi, GODAI etau qarettiis. ¹⁹ SHin pirddiya daannai haiqqidoogaappe guyyiyan, asai guyye simmidi, kase eta aawati oottido iitaappe aadhdhida iitaa oottidosona; eti hara xoosatukko simmidi, etassi goinnidosona; bantta iita oosuwaanne geella ogiyaa aggennan ixxidosa. ²⁰ Ixxin GODAA hanqqoi Israa7eela asaa bolli eexxi kiyiis; yaatin, GODAI hagaadan yaagiis; “Ha asai taani eta maizza aawatussi gelido maachchaa kanttido gishshaunne taayyo azazetennan

ixxido gishshau, ²¹ hachchippe doommin, Yaasu haiqqido wode biittaa bollan attida dere asatuppe issuwaanne taani eta sinttaappe yedettata kessikke. ²² Ha Israa7eela asai kase bantta maizza aawatudan ta ogyaa kaalliyaakko, woikko kaallennaakko paaccanau, taani he attida dere asatun go7ettana” yaagiis. ²³ Hegaa gishshau, GODAI he dere asati kiyennan gam77anaadan oottiis. I eta eesuan yedettidi kessibeenna; Yaasussikka eta aattidi immibeenna.

3

Biittaa Bollappe Yedetettennan Attida Asata

¹ Kase Kanaan ai olanne olettidi meezetibeenna Israa7eela asaa paaccana mala, GODAI ha asata ashshiis. ² I hegaa oottidoogee, hagaappe kase olaa olettidi meezetibeenna Israa7eela yeletaa olettiyo hiillaa tamarissanaassa. ³ He asati oonee oonee giikko, ichchashu Pilisxxeema katamata haariya asata, Kanaaneta ubbaa, Sidoona katamaa asatanne Ba7aali-Hermmoone giyo deriyaappe doommidi, Hamaata Pinuwaa gakkanaassi Liibaanoosa Deriyan de7iya Hiiweta. ⁴ GODAI Muuse baggaara kase Israa7eela maizza asaa aawatussi immido azazuwaa eti azazettiyaakko azazettennaakko paacissanau eta ashshiis. ⁵ Yaatin, Israa7eela asai Kanaanetuura, Hiiwetuura, Amooretuura, Parzzetuura, Hiitetuuranne Yaabuusatuura issippe de7iis. ⁶ Eta macca naata banttau machchidosona; bantta macca naatakka eta attuma naatussi immidosona. Yaatidi eta xoosatuyyo goinnidosona.

Otini7eela

⁷ Israa7eela asai GODAA sinttan iitabaa oottiis. Eti GODAA bantta Xoossaa dogidi, Ba7aalanne Asheero geetettiya xoossatuuyo goinnidosona. ⁸ Hegaa gishshau, GODAA hanqqoi Israa7eela asaa bolli eexxi kiyiis; yaatin, GODAI Maspheexoomiyaa biittaa Kawuwaa Kushaani-Rish77ataima kushiyan eta aattidi immiis; immin eti ayyo hosppun laittaa haarettidosona.

⁹ SHin Israa7eela asai GODAASSI waassido wode, eta ashshiya uraa kiittiis; ikka Kaaleeba kaalo ishaa Qanaaza na7aa Otini7eela geetettes.

¹⁰ GODAA Ayyaanai a bolli wodhdhin, i Israa7eela bolli pirddiya daanna gidiiis. Gididi olaa oletanau biis; bin GODAI Maspheexoomiyaa biittaa Kawuwaa Kushaani-Rish77ataima ayyo aattidi immiis; immin Kushaani-Rish77ataima xooniis.

¹¹ Yaatin, biittai oitamu laittaa woppaa demmiis. Hegaappe guyyiyan, Qanaaza na7ai Otini7eeli haiqqiis.

Ehuuda

¹² Israa7eela asai zaarettidikka GODAA sinttan iitabaa oottiis. GODAA sinttan eti iitabaa oottido gishshau, GODAI Moo7aaba Kawoi Egilooni Israa7eela bollan wolqqaamanaadan oottiis.

¹³ Egilooni Amoonatanne Amaaleeqata baakko shiishshidi biidi, Israa7eela asaa olidi xooniis; xoonidi Zambbaa Katamaa geetettiya Yarkko katamaa oiqqiis. ¹⁴ Yaatin, Israa7eela asai Moo7aaba Kawuwaa Egiloonayyo tammanne hosppun laittaa haarettiis.

¹⁵ SHin Israa7eela asai GODAASSI waassido wode, eta ashshiya uraa kiittiis; ikka Biniyaama

zariyaappe Geera na7aa Ehuuda geetettes; i haddirssa kushiyan oottiya asa. Israa7eela asai Ehuuda Moo7aaba Kawuwaa Egiloonakko giiraara kiittiis. ¹⁶ Ehuudi naa77u baggaara qarattida issi wara gidida bisuwaa baayyo giigissii; giigissidi ushachcha miyyiyaa baggaara ba maayo gididon gixxiis. ¹⁷ Hegaappe guyyiyan, Moo7aaba Kawuwaa Egiloonayyo giiraa ekki efiidi immiis. Egilooni kehippe ordde asa. ¹⁸ Ehuudi giiraa kawuwaayyo immidoogaappe guyyiyan, giiraa tookkidi biida asata moissiiis. ¹⁹ SHin Ehuudi Gelgala matan de7iya masettida shuchchatu matappe Egiloonakko guyye simmi biidi, “Kawuwau, taani neeyyo xuuriyoobi de7ees” yaagiis.

Yaagin kawoi, “Co77u ga!” yaagiis; yaagin a naagiyaageeti ubbai kare kiyidosona.

²⁰ He wode kawoi pooqiyan de7iya issi kifliyan barkka uttidaashin, Ehuudi akko shiiqidi, “Xoossai neeyyo kiittidobai de7ees” yaagiis. Yaagin kawoi ba uttidosappe eqqiis; ²¹ eqqin Ehuudi ba haddirssa kushiya yeddidi, ushachcha bagga miyyiyyaappe bisuwaa shoddidi, kawuwaayyo uluwan dirggintti bayiiis. ²² Yaatin, bisuwaayyo tuutee attennan ulo giddo gelin, handdai kammiis. Ehuudi bisuwaa kawuwaa uluwaappe shoddibeenna gishshau, zokkuwaara kantti kiyiis. ²³ Hegaappe guyyiyan Ehuudi kare kiyidi, pooqiyan de7iya kifliyyaa penggiyaa gorddidi, a bolli qulppiis.

²⁴ I biichchidoogaappe guyyiyan, ashkkarati yiidi, penggee gorddettidaagaa be7idosona; be7idi, giddo kifliyan katta sheeshshau uttinnan

aggenna yaagidi qoppidosona. ²⁵ Eta naagoi pokkana gakkanaassi keehippe naagidosona. SHin kawoi penggiyaa dooyennan ixxin, qulppiyaa ekkidi penggiyaa dooyidosona; dooyidi bantta godai haiqqidi, wuigen kunddidaagaa be7idosona.

²⁶ Eti naagiiddi gam77idaashin, Ehuudi kessi ekkidi, masettida shuchchata kanttidi, Sa7iira giyoosaa baqatiis. ²⁷ Baqati biidi Efireema gezziyaa gakkido wode, Israa7eela asai olau shiiqanaadan malkkataa punniis; punnin asai a kaallidi, yaappe duge wodhdhiis. ²⁸ Wodhdhin eta, “Tana kaallite; aissi giikko, GODAI intte morkketa, Moo7aabata intte kushiyan aattidi immiis” yaagiis. Yaagin a kaallidi wodhdhidi, Yorddaanoosa SHaafaa pinniyoosaa oiqqidosona; oiqqidi Moo7aaba asaappe issi urainne hegaara kanttennaadan teqqidosona. ²⁹ He wode Moo7aaba asaappe tammu sha7u gidiya doorettida mino olanchchata woridosona; issi asinne kessi ekkidi attibeenna. ³⁰ He gallassi Moo7aaba asai Israa7eela asaassi haarettiis; yaatin biittai hospun tammu laittaa woppaa demmiis.

SHamggaara

³¹ Ehuudappe guyyiyan, Anaata na7ai SHamggaari denddiis; denddidi Pilisxxeema asaappe usuppun xeetaa booraa laaggiyo philxxuwan woridi, Israa7eela asaa ashshiis.

4

Debooronne Baaraaqa

¹ Ehuudi haiqqidoogaappe guyyiyan, Israa7eela asai GODAA sinttan zaarettidikka iitabaa oottiis. ² Hegaa gishshau, GODAI Haxoora giyo kataman kawotida Kanaane Kawuwaa Yaabinayyo eta aattidi immiis; a olanchchatu gadaawai Sisaari Dere-Harosheeta giyo kataman de7ees. ³ Yaabinayyo birataappe oosettida uddufun xeetu paraa gaareti de7iyo gishshaunne i Israa7eela asaa qareti bainnan laatamu laittaa huqqunnido gishshau, eti maaduwaa demmanau GODAASSI waassidosona.

⁴ He wode Laappidoota machchiyaa Deboora, hananabaa yootiyaara Israa7eela biittan pirddiya daanniyo. ⁵ Deboora Efireema gezziyan, Raama katamaappenne Beetele katamaappe gidduwan de7iya Deboori zambbaa garssan uttada pirddausu; Israa7eela asai ba yohuwaa pirddissanau ikko yees. ⁶ Issi gallassi Deboora Abino7aama na7aa Baaraaqa Nifttaaleema biittan de7iya Qedeesha katamaappe kiittada xeesissaasu; xeesissada, “GODAI Israa7eela Xoossai nena hagaadan yaagidi azazees; ‘Nifttaaleema zariyaappenne Zaabiloona zariyaappe tammu sha7u asaa ekkada, Taaboora Deriyaa ba. ⁷ Taani Yaabina olanchchatu gadaawai Sisaari paraa gaaretanne olanchchata ekkidi, Qiishoona SHaafan nenaara olaa gaittanau yaanaadan oottana; yin taani neeyyo a aattada immana’ yaagees” yaagaasu.

⁸ Yaatin, Baaraaqi, “Neeni tanaara biikko, taani baana; shin neeni tanaara baana xayikko, taanikka biikke” yaagiis.

⁹ Yaagin a, “Eeno, taani nenaara baana; shin

GODAI Sisaara macca asa kushiyan aattidi immana gishshau, he buussai neeyyo bonchcho gidenna” yaagaasu. Yaagada Deboora denddada, Baaraaqaara Qedeesha baasu. ¹⁰ Baaraaqa Niftaaleemanne Zaabiloona zareta Qedeesha xeesin, tammu sha7u asai a kaallidi kiyiis; Deboorakka aara baasu.

¹¹ He wode Hebeera giyo issi bitanee de7ees; i Qeena asa; i Muuse bolluwaa Hobaaba yara. I hara Qeenatuppe shaahettidi, Qedeeshakko shiqidi, Da7inaaniiman de7iya wolaa matan ba dunkkaaniyaa toliis.

¹² Abino7aama na7ai Baaraaqa Taaboora Deriyaa biidoogaa Sisaari siyido wode, ¹³ birataappe oosettida ba uddufun xeetu paraa gaaretanne banaara de7iya asaa ubbaa xeesissidi, Dere-Harosheetappe Qiishoona SHaafaa shiishshiis.

¹⁴ Yaatin, Deboora Baaraaqa, “Dendda! Hachchi GODAI ne kushiyan Sisaara aattidi immiyo gallassa. Be7a, GODAI neeppe sinttatidi biis” yaagaasu. Yaagin Baaraaqa tammu sha7u asaa kaalettidi, Taaboora Deriyaappe wodhdhiis.

¹⁵ GODAI Sisaara, a paraa gaareta ubbaanne a olanchchata ubbaa qara bisuwan Baaraaqa sinttaappe baqatissiis. Yaatin, Sisaari ba paraa gaariyaappe wodhdhidi, gediyan baqatiis.

¹⁶ Baaraaqa he paraa gaaretanne olanchchata Dere-Harosheeta gakkanaassi yedettiis. Sisaara olanchchati ubbai qara bisuwan haiqqidosona; issi asinne attibeenna.

¹⁷ He wode Haxoora Kawoi Yaabini Qeena Hebeera keettaa asaara saro de7ees. Hegaa gishshau, Sisaari gediyan baqatidi, Qeena

Hebeera machchee Yaa7eeli dunkkaaniyaa gakkiiis. ¹⁸ Gakkin Yaa7eela Sisaara mokkanau kiyada, “Ta godau, gela; haa gela; yayyoppa” yaagaasu. Yaagin dunkkaaniyaa ikko gelin, a ba bullukkuwan kammaasu.

¹⁹ Sisaari, “Tana saammee; uyiyo guutta haatta immarkkii” yaagiis. Yaagin maattaa tigiyo ogoruwaa pogada ushshaasu; yaatada zaarettada kammaasu. ²⁰ Hegaappe guyyiyan i o, “Dunkkaaniyaa penggen eqqa. Ai asinne yiidi, ‘Hagan asi de7ii?’ yaagidi oichchikko, ‘Baawa’ ga” yaagiis.

²¹ Sisaari keehi daafurido gishshau, xiskuuwaa kairiis. Kairin Hebeera machchiyaa Yaa7eela madooshaanne dunkkaaniyaa xishiyaa ekkada, loddara akko shiiqaasu; shiiqada xishiyaa haitta kariyan essada, madooshan xishada, biittaara sikkin, Sisaari haiqqiis.

²² Baaraaqi Sisaara koyiiddi yin, Yaa7eela a mokkanau kare kiyaasu; kiyada, “Haaya; neeni koyiyo bitaniyaa taani nena bessana” yaagaasu. Yaagin iira dunkkaane giddo gelidi, Sisaara haitta kariyan xishee gelin, a ahai sa7an zin77idaagaa be7iis.

²³ He gallassi Xoossai Israa7eela asai Kanaane Kawuwaa Yaabina xoonanaadan oottiis.

²⁴ Israa7eela asai Kanaane Kawuwaa Yaabina bolli minni minnidi biidi, wurssettan a xaissiis.

5

Deboorinne Baaraaqa Yettaa

¹ He gallassi Debooranne Abino7aama na7ai Baaraaqi ha yettaa yexxidosona.

2 “Israa7eela asaa kaalettiyaageeti
 kaalettido gishshau,
 asaikka dosidi,
 ba huuphiyaa aattidi immido gishshau,
 GODAA galatite!

3 Inttenoo kawotoo, haggaa siyite!
 Inttenoo deriyaa haariyaageetoo, ezggite!
 Taani GODAASSI yexxana.
 GODAASSI Israa7eela Xoossaassi
 galataa yettaa yexxana.

4 Abeet GODAU, neeni
 Se7iira Deriyaappe denddido wode,
 neeni Eedooma biittaappe kiyido wode,
 biittai qaaxxiis.
 Saluwaappe irai bukkiis;
 ee, haattai shaaratuppe duge soosiis.

5 GODAA sinttan dereti qaaxxidosona;
 harai attin, Siinaa Dereekka GODAA
 Israa7eela Xoossaa sinttan kokkoriis.

6 “Anaata na7aa SHamggaara wodenne
 Yaa7eeli wode caana mehiyaa laaggiya
 zal77anchchati he biittaara kanttibookkona.
 Ogiyaara biyaageetikka ogiyaa aggidi,
 loossuwaara biidosona.

7 Israa7eela katamati
 asi de7enna baises gididosona.
 Nenoo Debooraa, neeni Israa7eela asaayyo
 aayo gidada denddana gakkanaashin onidi
 attidosona.

8 Israa7eela asai allaga xoossata
 doorido wode,
 biittan olai denddiis.
 Oitamu sha7u Israa7eela olanchchatu gidдон

issi gonnallee woikko issi toori
beetti-beenna.

⁹ Ta wozanai Israa7eela
ola gadaawatuura de7ees.

Asaa gidдон dosidi banttana aattidi
immidaageetuura de7ees.

GODAA galatite!

¹⁰ “Inttenoo, gilaasiyaa wottido
bootta haretа toggiyaageetoo,
inttenoo, ogiyaara hemettiyaageetoo,
hagaa siyite!

¹¹ Haattaa ollatu matan
shiiqida yettanchchatu yettaa siyite.

Eti GODAI xoonidoogaa yexxoosona;

qassi Israa7eela asai xoonidoogaa
yexxoosona.

Hegaappe guyyiyan, GODAA asai

katamaa geliyo penggetukko duge wodhd-
hiis.

¹² “Debooraa! Beegotta! Beegotta!

Beegotta! Beegottada mazamuriyaa yexxa.

Baaraaqaa, dendda!

Nenoo, Abino7aama na7au,

ne omooduwaa ekkada ya.

¹³ “Hegaappe guyyiyan, attida asati
halaqatukko duge wodhdhdidosona.

GODAA asati olettanau giigidi

Baaraaqakko yiidosona.

¹⁴ Amaaleeqa zareti

beni de7ido sohuwan

de7iya Efireema asati yiidosona.

Qassi Biniyaama asati
eta kaallidosona.

Halaqati Maakira zaretuppenne,
ola gadaawati Zaabiloona zaretuppe
duge wodhdhidosona.

¹⁵ Yisaakoora halaqati
Debooriira yiidosona;
ee, Yisaakoora asai yiis.

Baaraaqikka yiis;
yin eti a geeduwaa kaallidi, zanggaaraa geli-
dosona.

SHin Roobeela zareti qofan shaahettidi,
yaanaagaa agganaagaa qachchibookkona.

¹⁶ Eti aibissi attidonaa? Dorssata heem-
miyaageetu imbbiliitiyaa
siyanau attidonaayye?

Roobeela zareti qofan shaahettidi,
yaanaagaa agganaagaa qachchibookkona.

¹⁷ Gala7aade asati Yorddaanoosa
SHAafaappe hefinttan attidosona.

Daana zareti markkabetu matan
attidosona.

Aseera zareti bantta de7iyosan
Meediteraane Abbaa lanqqen attidosona.

¹⁸ Zaabiloona zareti
bantta shemppuwaa haiquwau
aattidi immida asata.

Nifttaaleema zaretikka etaagaadan
ola dembban bantta shemppuwaa aattidi im-
midosona.

¹⁹ “Kawoti yiidi, Magiddo pulttotu matan
de7iya Taa7inaakan olettidosona.

He Kanaane kawoti yan olettiiddi,

- omooddanau aiba biranne demmibookkona.
 20 Saluwan de7iya xoolinttetikka
 olettidosona.
 Bantta yuuyiyo yuushshan
 eti Sisaaraara olettidosona.
 21 Qiishoona SHaafai, beniisappe
 erettida Qiishoona SHaafai kixxidi,
 he kawota shokkidi efiis.
 Ta shemppee, simmi minna;
 minnada sinttau horddofa.
- 22 “Hegaappe guyyiyan, paraasati
 adaraasissiiddi yiidosona.
 Parati bantta kottiyan
 biittaa giirissidosona.
- 23 “GODAA kiitanchchai,
 ‘Merooza qanggite!
 Yan de7iya asaa iissidi qanggite!
 Aissi giikko, eti GODAA
 maaddanau yibookkona.
 A wolqqaama morkketuura olettanau
 kiyiibookkona’ yaagiis.
- 24 “Qeenaa Hebeera machchiyaa
 Yaa7eela macca asa ubbaappe
 anjjettidaaro gidu.
 Dunkkaane gidдон de7iya macca
 asa ubbaappe a anjjettidaaro gidu.
 25 Sisaari o haattaa oichchin,
 maattaa ayyo immaasu.
 Lo77o xibbuwan meqqida maattaa ehaasu.
 26 Issi kushiyyaa yeddada
 dunkkaaniyaa xishiyyaa, ushachcha kushiyan

oosanchchatu madooshaa oiqqaaasu.
 Oiqqada Sisaara huuphiyan xishaasu;
 xishada haitta kariyaara kantta kessaasu.

27 Yaatin, i bolqqu giidi kunddiis.

I he i tohuwaa matan
 bolqqu giidi kunddiis.
 He kunddido sohuwan haiqqiis.

28 “Sisaara aayyiya
 maskkootiyaara xeellaasu.
 Xeellada, ‘Ta na7aa paraa gaaree
 aibissi gam77idee?

Parati eesotidi aibissi simmibookkona?
 yaagada oichchaasu.

29 I aadhdhida eranchcha macca asati
 i oishaa zaaridosona.

SHin a ba qofan zaara zaaradakka
 hagaadan yaagaasu;

30 ‘Eti omooddidi
 shaakkiyoobaa demmennan aggokkona.

Issi issi olanchchaa issi issi woikko
 naa77u naa77u geela7oti gakkennan
 aggokkona.

Sisaarayyo eti lo77iya maayuwaa immana;
 qassi taayyookka qooriyan xaaxanau
 xilifiyan alleeqettidi lo77iya maayota
 eti ehaana’ yaagaasu.

31 “Abeet GODAU, ne morkketi ubbai
 hegaadan haiqqona!

SHin ne siiqoti
 maallado mokkiya awaadan phoolona”
 yaagidosona.

Hegaappe guyyiyan, biittai oitamu laittaa woppaa demmiis.

6

Geedoona

¹ Israa7eela asai GODAA sinttan zaarettidi iitabaa oottiis. Hegaa gishshau, GODAI eta Midiyaama asaayyo aattidi immiis. Immin laappun laittaa eta haaridosona. ² Midiyaama asai Israa7eela asaa bolli minniis; minnin Israa7eela asai etappe attanau deriyaa bollan kooppuwaa, gonggoluuwaanne qatuwaa giigissiiis.

³ Israa7eela asai kattaa zerido wode ubban, Midiyaama asai Amaaleeqa asaaranne arshsho bagga biittan de7iya asaara yiidi eta oloosona.

⁴ Eti he biittan dunkkaanidi, Gaaza katamaa gakkanaashin, biittaa ubbaa bollan mokkidabaa xaissoosona; dorssaa, mehiyaanne hariyaa laaggidi efiyo gishshau, Israa7eela asaassi aibanne ashshokkona. ⁵ Bantta mehiyaanne

bantta dunkkaaniyaa ekkidi, boolee yiyoogaadan corattidi yoosona; etanne eta gaameelata qoodanau danddayettenna; eti yiiddi biittaa bashshoosona. ⁶ Israa7eela asai Midiyaama asaa gaasuwan kauyyiis; yaatidi maaduwwa demmanau GODAASSI waassiiis.

⁷ Midiyaama asaa gaasuwan Israa7eela asai GODAASSI waassido wode, ⁸ GODAI etakko issi hananabaa yootiyaagaa kiittiis. Kiittin hananabaa yootiyaagee eta, “GODAI Israa7eela Xoos-sai hagaadan yaagees; ‘Gibxxeppe, ailletetta biittaaappe taani inttena kessaas. ⁹ Taani inttena Gibxxe asaa kushiyaappenne huqqunniya asaa

ubbaa kushiyaappe ashshaas; intte sinttaappekka huqqunniya asaa yedettada, eta biittaa intteyyo immaas. ¹⁰ Yaatada taani inttena, “Taani GODAA intte Xoossaattennee; intte eta biittaa laatido Amooretu xoossatuyyo goinnoppite” yaagada yootaas. SHin intte ta qaalaa siyennan ixxideta’ yaagees” yaagiis.

¹¹ Hegaappe guyyiyan, GODAA kiitanchchai Oofira giyoosan de7iya Abi7eezera yaraa Yo7aasha wolaa garssan uttiis. He wode Yo7aasha na7ai Geedooni Midiyaama asaappe qosettanau woine eessaa gum77iyoosan gisttiyaa qoxxees. ¹² Hegan GODAA kiitanchchai ayyo beettidi, “Laa nenoo, mino olanchchau, GODAI nenaara de7ees” yaagiis.

¹³ Yaagin Geedooni a, “Hai ta godau! GODAI nunaara de7iyaabaa gidikko, ha metoi ubbai yaatin nuna aibissi gakkidee? Nu aawati, ‘GODAI nuna Gibxxe biittaaappe kessiis’ yaagidi nuuyyo yootido maalaalissiya a oosoti ubbai awan de7iyoona? SHin ha77i GODAI nuna mule aggidi, Midiyaama asaassi aattidi immiis” yaagiis.

¹⁴ Hegaappe guyyiyan GODAI akko simmidi, “Neeyyo de7iya wolqqan baada, Israa7eela asaa Midiyaama asaa kushiyaappe ashsha. Be7a, nena kiittiyaagee tana” yaagiis.

¹⁵ Yaagin Geedooni, “Abeet Godau, taani Israa7eela asaa waatada ashshoo? Ta yarai Minaase zaretu ubbaappe aadhdhida laafa; taanikka ta aawaa so asaa ubbaappe guutta” yaagidi zaariis.

¹⁶ Zaarin GODAI, “Tumuppe taani nenaara gidana; issi asa shociyoogaadan, neeni Midiyaama

asaa shocada xoonana” yaagiis.

¹⁷ Yaagin Geedooni, “Neeni tanan ufaittidabaa gidikko, tanaara haasayiyaagee neeni tumuppe GODAA gidiyoogaa taani erana mala, malaataa tana bessa. ¹⁸ Taani guyye simmada baada, neeyyo immiyoobaa ehaana gakkanaashin, hayyanaa hannippe booppa” yaagiis.

Yaagin GODAI, “Neeni simmana gakkanaashin, taani hagan naagana” yaagiis.

¹⁹ Geedooni ba soo gelidi, anqqara deeshsha maraa shukkidi kattii; issi tammu kilo giraame gidiya xiilliyaa ekkidi, irshsho yeggennan oittaa uukkiis. Ashuwaa masoobiyan wottidi, cambbaa keriyani tigiis; ubbaakka ekki efidi, wolaa garssan uttida GODAA kiitanchchaassi shiishshiis. ²⁰ Xoossaa kiitanchchai a, “Ashuwaanne irshshoi gelibeenna oittaa ekkada, ha shuchchaa bolli wotta; cambbaakka a bolli tiga” yaagiis; yaagin Geedooni hegaadan oottiis. ²¹ GODAA kiitanchchai ba kushiyan oiqqido xam77aa xeeran ashuwaanne irshshoi gelibeenna oittaa bochchiis; bochchin tamai shuchchaa giddoppe kiyidi, ashuwaanne irshshoi gelibeenna oittaa miis; hegaappe guyyiyan, GODAA kiitanchchai a sintappe geemmiis.

²² Geedooni be7idoogee GODAA kiitanchchaa gidiyoogaa akeekido wode, “Aayye7ana! Ubbaa Haariya GODAU, taani GODAA kiitanchchaa ta aifiyan be7aas!” yaagiis.

²³ SHin GODAI, “Saroi neeyyo gido! Yayy-oppa! Haiqqakka” yaagiis. ²⁴ Yaagin Geedooni GODAAYYO yarshshiyooosaa yan giigissidi, he sohuwaa GODAI Saro Xoossaa yaagidi sunttiis. He

yarshshiyosai Abi7eezera yaratubaa gidiya Oofiran hachchi gakkanaashin eqqidi de7ees.

²⁵ He gallassi qammi GODAI Geedoona, “Ne aawaa booraa naa77anttuwaa, laittai laappuna gididoogaa ekka. Ne aawai Ba7aala giyo eeqaayyo yarshshiyosaa kola; a lanqqiyan de7iya Asheero giyo macca xoosee misiliyaakka qanxxeretta yegga. ²⁶ Ha keraa huuphiyan GODAASSI,

ne Xoossaassi, shuchchaappe yarshshiyosaa loittada giigissa; hegaappe guyyiyan, neeni qanxxerettido Asheero giyo xoosee misiliyaa qerettaa eettada, naa77antto booraa muleera xuuggiyo yarshsho oottada yarshsha” yaagiis. ²⁷ Yaagin Geedooni ba ashkkaratuppe tammata ekkidi, GODAI ayyo yootidoogaadan oottiis. SHin i ba aawaa so asaassinne kataman de7iya asaassi yayyido gishshau, heгаа gallasan oottiyoogaa aggidi qamman oottiis.

²⁸ Maallado guuran katamaa asai denddido wode, Ba7aala giyo eeqau yarshshiyosai kolettiichchidaagaanne a lanqqen de7iya Asheeri misilee qanxxerettidi wodhdhidaagaa be7iis. Qassi eti yarshshiyosai giigidaagaanne a bolli naa77antto boorai yarshshettidaagaa be7idosona. ²⁹ Bantta gidдон, “Laa hагаа oottidaagee oonee?” yaagidi issoi issuwaa oichchidosona. Eti yuuyi yuuyidi oichchidi,

heгаа oottidaagee Yo7aasha na7aa Geedoona gidiyooгaa eridosona. ³⁰ Hegaappe guyyiyan katamaa asai Yo7aasha, “Ba7aala giyo eeqau yarshshiyosaa kolido gishshaunne a lanqqen de7iya Asheeri misiliyaa qanxxerettidi yeggido

gishshau, nuuni a worana mala, ne na7aa haa kessa” yaagiis.

³¹ Yaagin Yo7aashi ba bollan denddida asa ubbaa, “Intte Ba7aalayyo mootetteetii? Woikko intte a ashshanau xabaqateetii? Intte giddoppe ayyo mootettiya urai de7ikko, sa7ai wonttanaashin i haiqqo! Ba7aali xoossa gidikko, ba yarshshiyosaa kolidaagaara i bau mootetto” yaagiis. ³² Yaatin, he gallassi Yo7aashi, “Kolettidai au yarshshiyosohuwaa gidido gishshau, aara Ba7aali mootetto” yaagidi Geedoona sunntaa Yeruba7aala giidi sunntiis.

³³ Hegaappe guyyiyan, Midiyaama biittaa asai, Amaaleeqa biittaa asainne arshsho bagga biittaa asai ubbai issippe shiiqidi, Yorddaanoosa SHaafaa pinnidosona; pinnidi Iziraa7eela giyo wombban dunkkaanidosona. ³⁴ Hegaappe guyyiyan, GODAA Ayyaanai Geedoona bolli wodhdhiis; wodhdhin Abi7eezera yara gidiya asai ubbai bana kaallana mala, eta xeesanau malkkataa punniis. ³⁵ Minaase zaretu ubbaassi asaa kiittidi, bana kaallana mala etakka xeesissiis. Qassi Aseera zaretuyyo, Zaabiloona zaretuyyoonne Nifttaaleema zaretuyyo asaa kiittin, etikka aara olaa baanau kiyyidosona.

³⁶ Hegaappe guyyiyan Geedooni Xoossaa, “Taani Israa7eela asaa ashshana mala, neeni tana dooridoogaa tau yootadasa. ³⁷ Be7a, gisttiyaa qoxxiyo audiyan dorssaa agoziyaa taani wottana; xaazai he dorssaa agoziyaa xalaalan de7in, biitta ubbai mela gidikko, neeni yootidoogaadan, Israa7eela asaa neeni ta kushiyan ashshanaagaa taani erana” yaagiis. ³⁸ Yaagin i giidoogaadan

haniis. Wonttetta gallassi maallado guuraara denddidi, dorssa agoziyaa gum77ido wode, issi kuixaaro gidiya haattai appe kiyiis.

³⁹ Yaatin, Geedooni qassikka Xoossaa, “Hayyanaa hanqqettoppa! Taani nena gujjadakka issiton oichchais; dorssa agoziyaa bolli hara malaataa bessanaadan taani nena oichchais. Ha77i qassi dorssa agozee mela gidin, biittai haaxxidi xaazatanaadan oottarkkii” yaagiis. ⁴⁰ Yaagin he gallassi qammi Xoossai he malaataa oottiis. Wonttetta gallassi maallado dorssaa agozee mela gidin, biitta ubbai haaxxidi xaazatiis.

7

Geedooni Midiyaamata Xooniis

¹ Issi gallassi Yeruba7aala geetettiya Geedooninne aara de7iya asai ubbai maallado guuran denddidi biidi, Harooda giyo pulttuwaa matan dunkkaaniis. Midiyaama biittaa asatikka etappe huuphessa baggaara Moore giyo keraa matan de7iya wombbaa gidдон dunkkaanidosona.

² GODAI Geedooni hagaadan yaagiis; “Midiyaama asaa taani intte kushiyan aattada immanau, nenaara de7iya asai dariis; Israa7eela asai, ‘Nu wolqqan attida’ giidi ta bolli ceeqettenna mala, Midiyaama asaa taani etau aattada immikke. ³ Hegaa gishshau, ha77i asaayyo, ‘Yashshan kokkoriya asi ooninne de7ikko, Gala7aade Deriyaappe simmidi, guyye ba soo ba soo bo’ yaagada awaajja” yaagiis. Yaatin,

laatamanne naa77u sha7u asai guyye simmiis; simmin tammu sha7u asai attiis.

⁴ Hegaappe guyyiyan GODAI Geedoona, “Ha77ikka asai dariis. Neeni eta duge haattau efa; efin taani eta neeyyo yan paaccana. Taani, ‘Hagee nenaara bo’ giyoogee nenaara bo; taani, ‘Hagee nenaara booppo’ giyoogee booppo” yaagiis.

⁵ Yaatin, Geedooni asaa haattaakko efiis. Efin GODAI Geedoona, “Ha asaa giddoppe gulbbatidi, haattaa uyiyaageetanne kanadan equwan haattaa inxxarssan labaci labaci oottidi uyiyaageeta shaakka” yaagiis. ⁶ Bantta kushiyan haattaa equwan kophphetidi labaci oottidi uyidaageetu goodai heezzu xeeta; shin attidaageeti ubbai haattaa uyanau gulbbatidosona.

⁷ GODAI Geedoona, “Bantta kushiyan haattaa equwan kophphetidi labaci oottida heezzu xeetu asatan taani inttena ashshana; Midiyaama asata intteyyo aattada immana. SHin attida asai ubbai ba soo ba soo simmo” yaagiis. ⁸ Yaatin, Geedooni asatu shinqqiyaanne malkkataa sheeraa ekkida heezzu xeetu asata banaara ashshidi, hankko asaa ubbaa eta soo eta soo yeddiis. Ha ubbabai haniyo wode, Midiyaama olanchchati etappe hirkki baggaara wombban dunkkaanidi uttidosona.

⁹ He galla qamman GODAI Geedoona, “Taani neeyyo aattada immido gishshau, denddada eti dunkkaanidosan etaara olaa gaitta. ¹⁰ Neeni baada olanau yayyikko, ne ashkkaraa Puura ekkada, eti dunkkaanidosaa duge ba; ¹¹ baada eti giyoobaa siya. Hegaappe guyyiyan, neeni eta olanau minnana” yaagiis.

Yaagin Geedooninne a ashkkaarai Puuri, Midiyaamati dunkkaanidosaa lanqqiyan naagiya olanchchatukko biidosona. ¹² He wode booledan corattida Midiyaama asai, Amaaleeqa asainne arshsho baggaara de7iya asai ubbai wombbaa gidдон dunkkaanidi uttidosona. Eta gaameelati abbaa doonan de7iya shafiyaadan qoodanau danddayettennaageeta.

¹³ Geedooni yaa gakkiyo wode, issi bitanee ba aimottido aimuwaa ba laggiyaayyo yootees; yootiiddi, “Siya, taani aimo aimottaas. Issi bangga oittai bululidi, Midiyaamati dunkkaanidosaa yiis. Yi gakkidi dunkkaaniyaa dom77iis; dom77in dunkkaanee aadhdhi wodhdhidi micettiis” yaagiis.

¹⁴ Yaagin a laggee zaaridi, “Hegee Israa7eeliyaa Yo7aasha na7aa Geedooni bisuwaappe attin, harabaa gidenna. Xoossai Midiyaamanne Midiyaamatuura de7iya olanchchata ubbaa Geedoonayyo aattidi immirggiis” yaagiis.

¹⁵ Geedooni he odido aimuwaanne aimuwaa birshshettaa siyido wode, gulbbatidi Xoossaassi goinniis. Hegaappe guyyiyan, Israa7eelati dunkkaanidosaa guyye simmidi, “Denddite! GODAI Midiyaama olanchchata intte kushiyan aattidi immirggiis!” yaagiis. ¹⁶ Heezzu xeetu asata heezzu citan shaakkiis; shaakkidi etau huuphiyan huuphiyan issi issi malkkataanne gidдон eexxiya xomppee de7iyo issi issi xaaruwaa immiis. ¹⁷ Immidi eta, “Taakko haa xeellidi, taani oottiyoogaa oottite. Taani eti dunkkaanidosaa mataa gakkada oottiyoogaadan, intteka oottite. ¹⁸ Taaninne tanaara

de7iyaageeti ubbati malkkataa punniyo wode, intteka eti dunkkaanidosaa yuuyi aadhdhidi, intte malkkataa punniiddi, ‘GODAASSINNE Geedoonassi olettoos!’ yaagidi waassite” yaagiis.

¹⁹ Qammau giddo shaaho gidanau guuttai attidaashin, naagiya olanchchati laametti-doogaappe guyyiyan, Geedooninne aara de7iya xetu asati biidi, Midiyaamati dunkkaanidosaa mati gakkidosona; gakkidi bantta malkkataa punnidosa; bantta oiqqido xaaro ubbaakka menttidosa. ²⁰ Hara baggaara de7iya naa77u citatika bantta malkkataa punnidi, xaarotakka menttidosa; haddirssa kushiyan eexxiya xomppiyaa, ushachcha kushiyan malkkataa oiqqidi punniiddi, “GODAASSINNE Geedoonassi bisuwan olettoos!” yaagidi waassidosona. ²¹ Asai ubbai Midiyaamati dunkkaanidosaa yuushuwan ba sohuwan sohuwan eqqidaashin, Midiyaama olanchchati ubbai waassiiddi baqatidosona. ²² Geedona asai heezzu xetu malkkataa punnido wode, morkketu olanchchati bantta bisuwan issoi issuwaa woranaadan GODAI oottiis; yaatin, attida olanchchati Xarttakko simmidi, Beetishiixa giyo katamaa gakkanaashin, hegaappekka kanttidi, Xabaata matan de7iya Aabeeli-Mahoola gakkanaashin baqatidosona.

²³ Hegaappe guyyiyan Geedooni, Nifttaaleema zariyaappe, Aseera zariyaappenne Minaase zaretu ubbaappe Israa7eela asaa xeesidi shiishshin, eti Midiyaamata yedettidosona. ²⁴ Efireema gezziyan de7iya asaa ubbaakko Geedooni asaa kiittidi, “Midiyaama asaa olanau duge wodhdhite; wodhdhidi Beetibaara

gakkanaashin de7iya Yorddaanoosa SHaafaanne an geliya qeeri shaafata etappe kasetidi oiqqite” yaagiis. Yaagin Efireema asai ubbai xeegetti shiiqidi, Beetibaara gakkanaassi Yorddaanoosa SHaafaanne an geliyo qeeri shaafata oiqqiis. ²⁵ Oreebanne Za7eeba geetettiya Midiyaamatu halaqata naa77aa omooddidosona; Oreeba Oreeba Zaallaa giyoosan woridosona; Za7eeba qassi Za7eeba Woiniyaa Gum77iyooosaa giyoosan woridosona. Hegaappe guyyiyankka attida Midiyaamata yedettiiddi, Oreeba qooriyaanne Za7eeba qooriyaa muucidosona; muucidi eta guuggeta Geedoonakko ehiidosona. He wode Geedooni Yorddaanoosa SHaafaappe hefintta arshsho baggaara de7ees.

8

Midiyaamati Wurssetta Xoonetuwaaw Xoonettidosona

¹ Hegaappe guyyiyan, Efireema asai Geedooni, “Midiyaamata olanau baidda nuna aibissi xeesabeikkii? Nuna aibissi hagaadan oottadii?” yaagidi keehippe palamettidosona.

² SHin Geedooni zaaridi, “Taani oottidoogaappe intte oottidoogee aadhhenneeyye? Ta yarati Abi7eezerati shiishshido mule kattaappe intte Efireema zaretu qorido poshilo kehenneeyye?”

³ Midiyaamatu halaqata, Oreebanne Za7eeba Xoossai intte kushiyan aattidi immiis. Intte oottidoogaa mala, taani ai oottanau danddayaanaa?” yaagiis. I hegaadan gin, eti hanqquwaappe zarbbidosona.

⁴ Geedooninne aara de7iya heezzu xeetu asai Yorddaanoosa SHaafaa yiidi pinnidosona; eti ai daafurikkokka, bantta morkketa yedettiyoogaa aggibookkona. ⁵ Yedettiiddi Sukkota gakkido wode, Geedooni katamaa asaa, “Ta asai daafurido gishshau, hayyanintta amarida oitta immerkketii. Taani Midiyaamatu kawota Zebaahanne Xalmmunaa7a yedettaidda de7ais” yaagiis.

⁶ Yaagin Sukkota katamaa halaqati, “Zebaahanne Xalmmunaa7a neeni omooddabaakkashin, ne olanchchatussi aibissi oittaa immanee?” yaagidosona.

⁷ Yaatin, Geedooni, “Lo77o aikkobaa! GODAI Zebaahanne Xalmmunaa7a ta kushiyan aattidi immiyo wode, taani bazzo agunttaaninne kinddiichchuwan inttena wadhdhana” yaagiis.

⁸ Yaagidi hegaappe Panu7eela giyoosaa biis; biidi yan de7iya asaakka he oishaa oichchiis. Oichchin Panu7eela asaikka Sukkota katamaa asai zaaridoogaadan zaariis. ⁹ Yaatin, Panu7eela asaakka, “Taani xoonada saro simmiyo wode, intte katamaa naagiyo ha adussa gimbbiyaa laalana” yaagiis.

¹⁰ Zebaahinne Xalmmunaa7i arshsho baggappe yiida olanchchatuppe attida bantta tammanne ichchashu sha7u olanchchatuura Qarqqoora giyo kataman de7oosona. Kase arshsho baggappe yiida olanchchatuppe bisuwan olettiya issi xeetanne laatamu sha7u gidiya olanchchati olan haiqqi wuridosona. ¹¹ Geedooni Nobaahappenne Yogibaahappe arshsho baggan de7iya bazzuwaa gaxaa ogiyaara biidi, hegan de7iya olanchchatu bolli eti akeekennan

de7ishin woraajjiis; ¹² woraajjin eti ubbai dagammidosona. Midiyaama kawoti Zebaahinne Xalmmunaa7i naa77aikka baqatidosona; shin Geedooni eta yedetti gakkidi omooddiis.

¹³ Yo7aasha na7ai Geedooni olaappe Hereesa Pinuwaara simmiis. ¹⁴ Simmiiddi Sukkotappe issi wodallaa oiqqidi oichchiis. Oichchin wodallai Sukkota halaqatunne cimatu laappun tammanne laappunatu sunttaa xaafidi au immiis.

¹⁵ Hegaappe guyyiyan, Geedooni Sukkota asaakko yiidi, “Zebaahanne Xalmmunaa7a neeni omooddabaakkashin, ne daafurida asaassi aibissi oittaa immanee?” giidi intte tana qilliiccideta; shin Zebaahanne Xalmmunaa7a hageeta be7ite” yaagiis. ¹⁶ Hegaappe guyyiyan, bazzo agunttaaninne kinddiichchuan wadhdhidi; Sukkota halaqata qaxxayiis. ¹⁷ Qassi Panu7eelan katamaa naagiyo adussa gimbbiyaa laalidi, kataman de7iya attumaasaa woriis.

¹⁸ Yaatidi Geedooni Zebaahanne Xalmmunaa7a, “Intte Taabooraan worido asati ai malee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin eti, “Ne mala; eti ubbaikka kawuwaa naata milatoosona” yaagidi zaaridosona.

¹⁹ Geedooni, “Eti ta ishantta; eti ta aayee naata. GODAI ero! Intte eta woribeennabaa gidiyaakko, taanikka inttena worikke shin” yaagiis. ²⁰ Yaagidi ba baira na7aa Yetera, “Dendda eqqada, hageeta wora” yaagiis. Yaagin Yeteri biron yelaga gidido gishshau yayyidi, ba bisuwaa shoddibeenna.

²¹ Hegaappe guyyiyan, Zebaahinne Xalmmunaa7i Geedooni, “Dendda eqqada, neeni nuna wora. Attumaasa ooso oottanau attumaasa

koshshees” yaagidosona. Yaatin, Geedooni denddidi, eta woriis; woridi eta gaameelatu qooriyan de7iya alleeqo ubbaa ekkiis.

²² Hegaappe guyyiyan, Israa7eela asai Geedooni, “Neeni nuna Midiyaama asaappe ashshido gishshau, neeni, neeppe guyyiyan ne na7ainne ne na7aa na7ai nuna haarite” yaagiis.

²³ Yaagin Geedooni, “Taani inttena haarikke; ta na7aikka inttena haarena; GODAI inttena haarana” yaagiis. ²⁴ Yaagidi eta, “Ane taani inttena issibaa oichchais: intte ubbai omooddidi ehiido haittaa worqqaa taayyo immite” yaagiis. Isimaa7eela asaadan, Midiyaama biittaa asatikka haittan worqqaa wottoosona.

²⁵ Israa7eela asai zaaridi, “Eeno, nu immana” yaagiis. Yaagidi afalaa hiixxidosa; hiixxidi asai ubbai ba omooddido haittaa worqqaa hiixettida afalaa bollan yeggiis. ²⁶ Geedooni ekkido haittaa worqqai laatamu kilo giraame deexxiyaagaa. Hegeenne, hara alleeqota, qooriyan aattiyo gozddata, Midiyaamatu kawoti maayiyo ochcha teeraa milatiya maayotanne eta gaameelatu qooriyaappe ekettida alleeqota gujjennaana. ²⁷ Geedooni worqqaappe eeqa misiliyaa giigissidi, ba de7iyo Oofira kataman wottiis. Guyyeppe Israa7eela asai ubbai GODAA aggidi, he eeqa misiliyaayyo goinniis; Geedoonassinne a so asaassi hegee pire gidiis.

²⁸ Hegaadan hanidi, Midiyaama asai Israa7eela asaassi haarettiis; eti Israa7eela asaa bolli naa77anttuwaa denddibookkona. Geedooni haiqqana gakkanaashin, oitamu laittaa biittai woppaa demmiis.

Geedoona Haiquwaa

²⁹ Yo7aasha na7ai, Yeruba7aala giyo Geedooni ba soo guyye biidi, ba keettan de7iis. ³⁰ Geedooni cora maccaasa ekkido gishshau, assi laappun tammu attuma naati yelettidosona. ³¹ Qassi Sekeema kataman de7iya kaadumatiyaa attuma na7aa ayyo yelin, sunttaa Abimeleka yaagidi sunttiis. ³² Yo7aasha na7ai Geedooni lo77i cimidi haiqqiis; ba aawaa Yo7aasha duufuwan moogettiis. Ha duufoi Abi7eezera yarati de7iyo Oofira kataman de7ees.

³³ Geedooni haiqqidoogaappe guyyiyan, Israa7eela asai GODAAPPE guyye simmidi, Ba7aala geetettiya xoossatuyyo goinniis; Ba7aali-Bariita giyo eeqaa banttayyo xoossa oottidosona. ³⁴ Yaatidi Israa7eela asai eta yuushuwan de7iya morkketu ubbaappe eta ashshida GODAA bantta Xoossaa hassayibookkona. ³⁵ Qassi Geedooni Israa7eela asaayyo oottido lo77o ooso ubbaayyo, eti a so asaayyo kehan kushiyyaa zaaribookkona.

9

Abimeleka

¹ Geedoona na7ai Abimeleki Sekeema kataman de7iya ba aayee dabbotukko biis; biidi etanne ba aayee zareta ubbata hagaadan yaagiis; ² “Ane Sekeema kataman de7iya asaa ubbaa hagaadan yaagidi oichchite; ‘Geedoona laappun tammu naati ubbai inttena haarikko lo77ooyye? Woikko issi asi haarikko lo77oo?’ yaagidi oichchite. Taani inttessi ashuwan mata dabbo gidiyooqaa qassi dogoppite” yaagiis.

³ Yaagin a aayee dabboti ha qaala ubbaa a gishshatau Sekeema katamaa asaassi yootidosona; yootin Abimeleki etau dabbo gidido gishshau, Sekeema asai a kaallanau qofaa qachchiis. ⁴ Yaagidi eti Ba7aali-Bariita Eeqaa Keettaappe laappun tammu xaqara biraa ekkidi, assi immidosona.

Immin Abimeleki he biran shufurotanne bonqqiyaageeta qaxaridi, bana kaallanaadan oottiis. ⁵ Oofira giyoosan de7iya ba aawaa soo biidi, ba ishantta, Geedoonaa naata laappun tammata, issi shuchchaa bollan siiffisiis. SHin Geedoonaa na7ai, wurssetta kaaloi, Yo7aataami qosetidi, haiqqennan attiis. ⁶ Hegaappe guyyiyan, Sekeema asainne Beetimiillo asai issippe shiiqidi, Sekeeman de7iya goinniyo wolaakko biidosona; biidi yan Abimeleka kawoyidosona.

⁷ Yo7aataami hegea siyido wode, biidi Gariizaana Deriyaa xeeraa kiyidi, ba qaalaa xoqqu oottidi, hagaadan yaagidi waassiis; “Inttenoo Sekeema asatoo, intte taani odiyoogaa siyite! Xoosaikka intte odiyoogaa siyana.

⁸ “Issi gallassi mittati ubbai shiiqidi, bantta bolli kawuwaa kawoyanau biidosona; biiddi wogaraa, ‘Haaya, nu bolli kawota’ yaagidosona. ⁹ SHin wogarai, ‘Ta intte bolli kawotana koshshiyaabaa gidikko, xoossatanne asata bonchchissiya ta zaitiyaa immiyoogaa aggais giyoogaa’ yaagidi zaariis.

¹⁰ “Hegaappe guyyiyan, mittati balasiyaa giyo mittaa, ‘Haaya, nu bolli kawota’ yaagidosona.

¹¹ SHin balasee, ‘Ta intte bolli kawotana

koshshiyaabaa gidikko, mal77iya lo77o aifiyaa aifiyoogaa aggais giyoogaa' yaagidi zaariis.

¹² “Yaatin, mittati woiniyaa turaa, ‘Haaya, nu bolli kawota’ yaagidosona. ¹³ SHin woiniyaa turai, ‘Ta intte bolli kawotana koshshiyaabaa gidikko, xoossatanne asata ufaissiya woiniyaa eessaa im-miyoogaa aggais giyoogaa’ yaagidi zaariis.

¹⁴ “Yaatin, wurssettan mittati ubbai kinddiichchuwaa, ‘Haaya, nu bolli kawota’ yaagidosona. ¹⁵ Yaagin kinddiichchoi, ‘Intte tumuppe tana intte bolli kawoyanau koyikko, haa yiidi ta kuwan shemppite. Hegaa intte ixkikko, kinddiichchuwaappe tamai kiyidi, Liibaanoosa zigata mo’ yaagiis.

¹⁶ “Abimeleka intte kawoyidoogee tumatettaannee suuretettaanee? Geedooni intteyyo oottidobaa akeekidi, a keettaa asaayyo bessiyaadan kushiya zaaridetii? ¹⁷ Ta aawai intteyyo olettidoogaa akeekite; Midiyaama asaappe inttena ashshana yaagidi, bana haiquwau aattidi immiis. ¹⁸ SHin intte hachchi ta aawaa keettaa asaa bollan denddidi, a laappun tammu naata issi shuchchaa bollan siifideta; Geedooni ashkkareeppe yelido Abimeleki intteyyo dabbo gidido gishshau, Sekeeman kawoyideta. ¹⁹ Ha77i simmi Geedoonassinne a keettaa asatussi intte oottido osoi tumatettaanne suuretettaana gidikko, Abimelekaara issippe ufaittite; ikka inttenaara ufaitto. ²⁰ SHin heгаа gidana xayikko, Abimelekappe tamai kiyidi, Sekeema asaanne Beetimiillo asaa mo; hegaadankka qassi, Sekeema asaappenne Beetimiillo asaappe tamai kiyidi,

Abimeleka mo” yaagiis. ²¹ Yaagidi Yo7aataami ba ishaa Abimelekassi yayyido gishshau, baqatidi Ba7eera giyoosaa biidi yan de7iis.

²² Abimeleki Israa7eela biittan heezzu laitta kawotiis. ²³ Hegaappe guyyiyan, Xoossai Abimelekappenne Sekeema asaappe gidduwan iita ayyaanaa kiittiis; kiittin Sekeema asai Abimeleka bolli makkalidi denddiis. ²⁴ Xoossai hegaa oottidoogee, Abimeleki ba ishannta worido gishshaassanne Geedoona laappun tammu naata i woranaadan Sekeema asai a minttettido gishshaassa. ²⁵ Sekeema asai amarida asaa dooridi, deriyaa xeeran Abimeleka bolli zuggidi uttanaadan oottiis. Zuggi uttidaageeti ogiyaara kanttiya asaa ubbaa bonqqidosona; bonqqin Abimeleki hegaa ubbaa siyiis.

²⁶ Hegaappe guyyiyan, Ebeeda na7ai Ga7aali ba ishanttuura Sekeema yiis; yin Sekeema asai an ammanettiis. ²⁷ Ubbaiikka bantta gade biidi, woiniyaa teeraa maxidosona; maxidi woiniyaa eessaa agidi, gita gibiraa kessidosona. Bantta eeqa keettaa gelidi, yan miiddinne uyiiddi Abimeleka cayidosona. ²⁸ Ebeeda na7ai Ga7aali, “Nuuni Sekeema asai haarettanau Abimeleki oonee? I Geedoona na7aa gidennee? Zabuulikka ha katamaa haaranaadan Abimeleki sunttidoogaa gidennee? Hegaappe nu maizza aawaa Hamoora zaretussi ane haarettoos. ²⁹ Ha asaa kaalettiyaagee tana gidarkkinaashsha! Yaatiyaakko taani Abimeleka diggana shin. Abimeleka xeesada, ‘Ne olanchchata darissa ekkada, olettanau haaya’ yaagana shin” yaagiis.

³⁰ Ebeeda na7ai Ga7aali giidoogaa katamaa haariya Zabuuli siyido wode, hanqquwaa

eexxi kiyiis; ³¹ yaatidi Aruuma kataman de7iya Abimelekakko asa kiittiis. Kiittidi, “Ebeeda na7ai Ga7aalinne a ishannti Sekeema yiidosona; yiidi kataman de7iya asaa ne bolli denttettoosona.

³² Hegaa gishshau, neeninne nenaara de7iya asai qamman denddidi, shooqan zuggidi naagite.

³³ Wontto maallado awai mokkiyo wode, eti akeekennan katamaa bolli woraajjite; Ga7aalinne aara de7iya asai inttena olanau kiyiyo wode, intteyyo hanettido keenaa minnidi olettite” yaagiis.

³⁴ Yaagin Abimelekinne aara de7iya asai ubbai qamman denddidi, Sekeemappe kareera oiddu citan shaahettidi zuggidosona. ³⁵ Abimelekinne aara de7iya asai Ebeeda na7ai Ga7aali kiyidi, katamaa geliyo penggiyan eqqidaagaa be7idi, qosettido sohuwaappe kiyidosona. ³⁶ Ga7aali asaa be7ido wode Zabuula, “Xeella! Asai deretu huuphiyaappe wodhdhees” yaagiis.

Yaagin Zabuuli, “Hegeeti asa gidokkona; deretu eeshoi asaa milatiyaagaa be7ada gaasa” yaagidi zaariis.

³⁷ Ga7aali zaarettidi, “Xeella! Asai deriyaassi gidduwaa oiqqidi wodhdhees; hara citai qassi SHareechchotu Wolai de7iyo ogiyaara yees” yaagiis.

³⁸ Yaatin, Zabuuli Ga7aala, “‘Nuuni ayyo haarettanau Abimeleki oonee?’ yaagido ne doonai ha77i au biidee? Hageeti neeni karido asata gidokkonaayye? Ha77i kiyada etaara oletta!” yaagiis. ³⁹ Yaagin Ga7aali Sekeema asaa kaaletti kiyidi, Abimelekaara olettiis.

⁴⁰ Abimeleki yedettin, Ga7aali baqatiis; katamaa

geliyo penggiyaa gakkanaassi daroti deshettidi kunddidosona. ⁴¹ Abimeleki Aruuman de7in, Zabuuli Ga7aalanne a ishannta Sekeemappe yedettidi kessiis.

⁴² Wonttetta gallassi Sekeema asai goshshau biidoogaa Abimeleki siyiis; ⁴³ siyidi ba asaa ekkidi, heezzu citan shaakkidi, shooqan zuggidi naaganaadan oottiis. Yaatidi asai katamaappe kiyiyooqaa be7ido wode, eta woranau qosettido sohuwaappe kiyiis. ⁴⁴ Abimelekinne aara de7iya citai sinttau woxxi biidi, katamaa geliyo penggiyan eqqidosa; attida naa77u citati goshshan de7iya asata olidi woridosona. ⁴⁵ Gallassa muliyaa Abimeleki katamaa asaara olettiis; olettidi katamaa oiqqidoogaappe guyyiyan, kataman de7iya asaa ubbaa woriis. Yaatidi katamaa qoliis; qolidi ubbaa biittaa bolli maxiniyaa zeriis.

⁴⁶ Sekeema Adussa Gimbbiyaa gidдон de7iya asai ubbai hegaa siyido wode, Ba7aali-Bariita Eeqa Keettan de7iya qato gidдо geliis. ⁴⁷ Eti he sohuwan shiiqidoogaa Abimeleki siyiis. ⁴⁸ Siyidi inne aara de7iya asai ubbai Xalmmoona giyo de-riyaa pude kiyidosona. Kiyin Abimeleki kalttaa ekkidi, mittaa tashiyaa qanxxidi, ba hashiyan tookkiis; tookkidi banaara de7iya asata, “Taani oottishin be7idoogaa, inttekka eesuwan ha77i oottite” yaagiis. ⁴⁹ Yaagin asai ubbaikka mittaa tashiyaa qanxxi ekkidi, Abimeleka kaalliis; he tasheta qatuwaa yuushuwan zemppissi wottidi, asai a gidдон de7ishin tamaa oittidosona; yaatin, qatuwaa gidдон de7iya asai ubbai haiqqi wuriis.

Haiqqida attuma asaanne macca asaa qoodai issi sha7aa gidana.

⁵⁰ Hegaappe guyyiyan, Abimeleki Tebexa giyo katamaa biidi, katamaa dooddidi oiqqiis.

⁵¹ He katamaa gidдон issi mino adussa gimbee de7ees. Katamaa asai ubbai, maccai attumai, kaalettiyaageetuura akka attennan he adussa gimbbiyaakko yaa woxxiidi, a giddo gelidosona; penggiyaa gorddidi, gimbbiyaa bolli dembbayidi keexxidosaa pude kiyidosona.

⁵² Abimeleki olettiiddi adussa gimbbiyaa gakkidi, taman xuugganau penggiyaakko shiiqqiis.

⁵³ SHin issi maccaasiyaa Abimeleka huuphiyan woxaa maidiyaa gondorssa olada, a guuggiyaa homppu oottaasu. ⁵⁴ Ba ola miishshaa tookkiya wodallaa eesuwan xegidi, “Tana asi, ‘Ebelaa maccaasi woriis’ geennaadan, ne bisuwaa shoohuwaappe shoddada, tana wora” yaagiis. Yaagin wodallai caddin i haiqqiis.

⁵⁵ Israa7eela asai ubbai Abimeleki haiqqidoogaa be7idi, ba soo ba soo biis.

⁵⁶ Abimeleki ba ishannta laappun tammata woridi, ba aawaa bolli oottido gomiyaa Xoossai a bolli zaariis. ⁵⁷ Hegaadankka, Xoossai Sekeema asaa iitatetta ubbaa eta bolli zaariis. Hegaadan hanidi, Geedoona na7ai Yo7aataami qanggido qanggettai eta gakkiiis.

10

Tolaa7a

¹ Abimeleki haiqqidoogaappe guyyiyan, Doodo na7aa Puuha na7ai Tolaa7i Israa7eela ashshanau denddiis. I Yisaakoora zare gididi, Efireema

gezziyan SHamiira giyoosan de7iis. ² Tolaa7i Israa7eela asaa laatamanne heezzu laittau pirdiya daanna gidiis. Tolaa7i haiqqidi, SHamiiran moogettiis.

Yaa7iira

³ Tolaa7appe kaallidi, Gala7aadiyaa Yaa7iiri dendiis; dendididi Israa7eela asaa laatamanne naa77u laittau pirdiya daanna gidiis. ⁴ Assi hasttamu hareta toggiya hasttamu attuma naati de7oosona; etassi Gala7aade biittan hasttamu katamati de7oosona. He katamati hachchi gakkanaassi Yaa7iira katamata geetettidi xeettoosona. ⁵ Yaa7iiri haiqqidi, Qaamoonan moogettiis.

Yofttaaha

⁶ Israa7eela asai GODAA sinttan qassikka iitabaa oottiis; eti Ba7aalanne Asttaarooto geetettiya eeqatussinne Sooriyaa xoossatussi, Sidoona xoossatussi, Moo7aaba xoossatussi, Amoonatu xoossatussinne Pilisxeema xoossatussi goinnidosona. Eti GODAA aggi bayidosona; ayyo goinniyoogaakka aggiigidosona. ⁷ Yaatin, GODAI Israa7eela asaa bolli hanqqettidi, eta Pilisxeema asatussinne Amoona asatussi aattidi immiis. ⁸ Immin he laitti Israa7eela asaa eti naaqqidosonanne huqqunnidosona. Yorddaanoosa SHaafaappe hefintta arshsho baggan, Amooreti kase de7ido Gala7aade biittan de7ida Israa7eela asaa ubbaa eti tammanne hospun laittaa huqqunnidosona. ⁹ Amoona asati qassikka Yihudaa, Biniyaamanne Efireema zareta olanau Yorddaanoosa SHaafaa

pinnidosona; yaatin, Israa7eela asai keehippe un77ettiis.

¹⁰ Hegaappe guyyiyan Israa7eela asati, “Nuuni nena nu Xoossaa aggidi, Ba7aala eeqatussi goin-nidi, nena naaqqida” yaagidi GODAASSI waassidosona.

¹¹ Waassin GODAI etau, “Gibxxeti, Amooreti, Pilisxxeemati, ¹² Sidoonati, Amaaleeqatinne Maa7oonati inttena huqqunnin, taassi waassideta; waassin taani inttena eta kushiyaappe ashshabeikkinnaa? ¹³ SHin intte tana aggidi, hara xoossatussi goinnideta. Hegaa gishshau, taani inttena mulekka ashshikke. ¹⁴ Biidi intte doorido xoossatussi waassite. Intte metuwaa wode eti inttena ashshona” yaagidi zaariis.

¹⁵ SHin Israa7eela asai zaarettidi GODAA, “Nuuni nagaraa oottida. Neeyyo lo77o milatiyaabaa nu bolli ootta; shin hayyanaa, hachchi nuna ashsha” yaagiis. ¹⁶ Yaagidi allaga xoossata bantta giddoppe diggidi, GODAAYYO goinnidosona. Israa7eela asai tuggatidoogau GODAIKKA mishettiis.

¹⁷ Hegaappe guyyiyan, Amoonatu olanchchati olau giigidi, Gala7aaden galchchidosona; Israa7eela asaikka issippe shiiqidi, Gala7aaden Mixiphpha giyoosan galchchiis. ¹⁸ Gala7aade biittaa asainne halaqati bantta gidдон, “Amoonatu olanchchatuura koirottidi olaa gaittanai oonee? He urai Gala7aade biittan de7iya asau ubbau halaqa gidana” yaagidosona.

11

¹ Gala7aadiyaa Yofttaahēe mino olanchcha. A

aawai Gala7aada; shin a aayyiya shaaramuxiya maccaasa. ² Gala7aadee ekkido machchiyaakka assi attuma naata yelaasu. Eti dicci gakkido wode, bantta ishaa Yofttaaha, “Neeni hara maccaasee na7aa gidido gishshau, nu aawaa aquwaappe aibanne laattakka” yaagidi sooppe yedettidosona. ³ Yaatin, Yofttaahee ba ishantuppe baqatidi, Xoba giyo biittan de7iis. Yan i de7ishin, amarida shufuro asati akko shiiqidi, a kaallidosona.

⁴ Amarida wodiyaappe guyyiyan, Amoonati Israa7eelatuura olettidosona. ⁵ Amoonati Israa7eela asaara olettido wode, Gala7aade biittaa cimati Xoba biittaappe Yofttaaha zaari ehanau biidosona. ⁶ Biidi eti a, “Haaya, Amoonata nuuni olana mala, yaada nuuyyo gadaawa gida” yaagidosona.

⁷ Yaagin Yofttaahee Gala7aade cimata, “Tana ixxidi, ta aawaa keettaappe yedettidai inttena gidekketii? Ha77i metuwan gelidi, taakko aibissi yiidetii?” yaagiis.

⁸ Yaagin Gala7aade cimati a, “Gidikkonne, ha77i nuuni neekko simmida; aissi giikko, neeni nunaara olaa baada, Amoonata nuussi olana malanne Gala7aade asaa ubbaayyo neeni halaqaa gidana mala, nuuni koyoos” yaagidosona.

⁹ Yaagin Yofttaahee, “Amoonatuura olettanau intte tana guyye soo zaarin, GODAI eta ta kushiyan aattidi immikko, taani tumu intte halaqa gidanee?” yaagiis.

¹⁰ Gala7aade cimati Yofttaaha, “GODAI nu gid-don markka! Neeni giyoobaa tumu nuuni oot-tana” yaagidi zaaridosona. ¹¹ Yaatin, Yofttaahee Gala7aade cimatuura biis; bin a bantta halaqanne

gadaawa oottidosona. Yofttaahee Mixiphphan GODAA sinttan ha yohuwaa ubbaa maayiiis.

¹² Hegaappe guyyiyan, Yofttaahee Amoonatu kawuwaakko asaa kiittidi, “Neeni nu biittaa bol-lan woraajjidoogee aibi gaasuwaanee?” yaagidi oishissiiis.

¹³ Yofttaahee kiittido asatuyyo Amoonatu biittaa kawoi zaaridi, “Israa7eela asai Gibxxe biittaaappe kiyido wode, Arnnoona SHaafaappe doommidi, Yaabooqa SHaafaa gakkanaashin, qassi Yorddaanoosa SHaafaa gakkanaashin de7iya ta biittaa ekkiis. Ha77i ta biittaa saruwan zaarite” yaagiis.

¹⁴ Yofttaahee naa77anttuwaakka Amoonatu kawuwaakko asaa kiittiis. ¹⁵ Kiittiiddi hagaadan yaagiis; “Israa7eela asai Moo7aaba biittaa woikko Amoonaa biittaa ekkibeenna. ¹⁶ Israa7eela asai Gibxxe biittaaappe kiyido wode, bazzuwaa kanttidi biidi, Zo7o Abbaa gakkiiis; hegaappe qassi Qaadeesa giyoosaa yiis. ¹⁷ Yiidi Israa7eela asai Eedooma biittaa kawuwaakko asaa kiittidi, ‘Ne biittaaara nuna aattarkkii’ yaagiis; shin Eedooma kawoi aattennan ixxiis. Hegaadankka, Moo7aaba kawuwaakko kiittin, ikka aattennan ixxiis. Yaatin, Israa7eela asai Qaadeesan gam77iis.

¹⁸ “Hegaappe guyyiyan bazzuwaara kanttidi, eti Eedoomanne Moo7aaba biittata yuuyidi, Moo7aaba biittaaappe arshsho baggaara yiidosona; yiidi Arnnoona SHaafaappe hefintta baggaara de7iya sohuwan dunkkaanidosona; shin Arnnoona SHaafai Moo7aaba zawa gidido gishshau, Moo7aaba baggi pinnibookkona.

19 “Hegaappe guyyiyan, Israa7eela asai Haseboona giyo kataman de7iya Amooretu Kawuwaa Sihoonakko asaa kiittiis; kiittidi eti, ‘Hayyanaa, ne biittaara nuna nu biitti aattarkkii’ yaagidosona. ²⁰ SHin Sihooni Israa7eela asaa aattanau ammanibeenna. I ba asaa ubbaa shiishshidi, Yahaaxa giyoosan dunkkaanidi, Israa7eela asaara olettiis. ²¹ Olettin GODAI Israa7eela Xoossai Sihoonanne a asaa ubbaa Israa7eela asaa kushiyan aattidi immin, eta xoonidosona; xoonidi yan de7ida Amooretu biitta ubbaa laattidosona. ²² Arnnoona SHaafaappe biidi, Yaabooqa SHaafaa gakkanaashiininne bazzuwaappe biidi, Yorddaanoosa SHaafaa gakkanaashin de7iya Amooretu biittaa ubbaa omooddidi ekkidosona.

²³ “Hegaadan oottidi, GODAI Israa7eela Xoossai ba asaa Israa7eela sinttaappe Amooreta yedettidi xaissii. Yaatin, neeni neeyyo ekkanaa waana qoppadii? ²⁴ Neeni ne xoossai Kamooshi neeyyo immiyoobaa ekkikkii? Hegaadankka, nuuni GODAI nu Xoossai nuuyyo immidobaa ubbaa laattidi de7ana.

²⁵ “Bau neeni Xippoora na7aa Moo7aaba Kawuwaa Baalaaqappe minnai? I Israa7eela asaara ooyettidee woikko olettidee?

²⁶ “Israa7eela asai Haseboona, Aaro7eranne eta yuushuwan de7iya katamata ubbaa, hegaadankka, qassi Arnnoona SHaafaa lanqqiyan de7iya katamata ubbaa laattidi, heezzu xeetu laittaa de7iis. Yaatin, he wode aibissi wotti ekkibeekketii? ²⁷ Taani ta baggaara inttena aibanne naaqqabeikke; shin tana ola olada naaqqiyai nena. Pirddiya GODAI

hachchi Israa7eela asaappenne Amoonaa asaappe gidduwan pirddo” yaagiis.

²⁸ SHin Yofttaahee kiittido kiitaa Amoonatu kawoi siyennan ixxiis.

²⁹ He wode GODAA Ayyaanai Yofttaahe bolli wodhdhin, Gala7aadenne Minaase biittata kantti biiddi, Gala7aade biittan de7iya Mixiphpha simmiis; hegaappe olanchchata kaalettidi, Amoonatu biitti biis. ³⁰ Biiddi GODAASSI shiiquwaa shiiqettiiddi, “Neeni Amoonata ta kushiyan aattada immikko, ³¹ olan xoonada taani soo simmiyo wode, tana mokkanau ta sooppe kiyiyaabi aibanne gidin neessa; taani a neessi xuuggiyo yarshsho oottada shiishshana” yaagiis.

³² Hegaappe guyyiyan, Yofttaahee Amoonata olanau zawaa pinnidi biis; bin GODAI eta a kushiyan aattidi immiis. ³³ Aaro7erappe doom-midi, biidi Miiniitanne Aabeeli-Karaamiima mati gakkanaashin, laatamu katamata olidi bashshiis; daro asaa wori wurssiis. Hegaappe guyyiyan, Amoonati Israa7eelatussi haarettidosona.

Yofttaahe Na7iyo

³⁴ Yofttaahee Mixiphphan de7iya ba soo simmido wode, koirottad akka a na7iyaa karaabiyaa oiqqada yexxaiddanne duraidda a mokkanau kiyaasu. Ayyo ippe hara na7i baawa. ³⁵ I o be7ido wode, azzanuwan ba maayuwaa pooshshidi, “Hai poora ta na7ee! Tana kaushsharggadasa; tana gakkiya metuwaayyo neeni gaaso gidadasa. Aissi giikko, taani GODAASSI shiiqetta uttaas; hega shiiquwaa gattennan agganau danddayikke!” yaagiis.

³⁶ Yaagin na7iyaa, “Ta aawau, neeni GODAASSI shiiqettidabaa gidikko, GODAI ne morkketu, Amoonatu bolli ne haluwaa kessido gishshau, neeni shiiqettidobaa ta bolli pola” yaagaasu.

³⁷ Qassikka a ba aawaa, “Taayyo issibaa oottarkkii. Taani muleera azina gelennan attiyo gishshau, ta laggetuura baada deretu bolli ta geela7otettaassi yeekkana mala, naa77u aginau tana yeddarkkii” yaagada oichchaasu.

³⁸ Oichchin i, “Ba” yaagidi, naa77u aginau yeddiis; yeddin a ba laggetuura deriyaa huuphiyaa kiyada ba geela7otettaassi etaara yeekkaasu. ³⁹⁻⁴⁰ Naa77u aginaappe guyyiyan, ba aawaakko simmada yaasu; yin GODAASSI ba shiiqettido shiiquwaa gattiis. A mulekka attumaasan gaittinnan attaasu.

He wodeppe doommidi, Israa7eelatu macca naati laittan laittan oiddu gallassaa bantta sooppe haakki biidi, Gala7aadiyaa Yofttaahe na7eessi yeekkiyoogeenne azzaniyoogee meeze gidiiis.

12

Yofttaahanne Efireema Asaa

¹ Efireema asai olaa baanau xeegettidi, Yorddaanoosa SHaafaa pinnidi, Xafoona giyo katamaa gakkido wode, Yofttaaha, “Amoonata olanau zawa pinnada baidda, nenaara baanaadan aissi nuna xeesabeikkii? Nuunikka ne keettaa ne bolli taman xuuggana” yaagidosona.

² Yaagin Yofttaahee eta hagaadan yaagiis; “Taaninne ta asai Amoonatuura keehippe warettido wode, taani inttena xeesaas; shin intte tana etappe ashshibeekketa. ³ Intte tana

ashshennaagaa be7ido wode, zawaa pinnada ta shemppuwaassi qarettennan Amoonata olanau baas; bin GODAI eta ta kushiyan aattidi immiis. Yaatin, intte hachchi aissi tana olanau yiidetii?” yaagiis.

⁴ Hegaappe guyyiyan, Yofttaahee Gala7aade asaa ubbaa shiishshidi, Efireema asaara olettii; olettin Gala7aade asati xoonidosona. Aissi giikko, Efireema asai kase eta, “Intte Gala7aaden de7iya asati kase Efireema zaretuppenne Minaase zaretuppe betidi yiidaageetappe attin, harata gidekketa” yaagi wottiis.

⁵ Efireema asai baqatennaadan, Yorddaanoosa SHaafaa pinuwaa ubbaa Gala7aadeti oiqqidosona; oiqqin baqatanau koyiya Efireema asi ooninne pinnanau oichchiyo wode Gala7aadeti, “Neeni Efireema asee?” yaagidi oichchoosona. Oichchin, “Gidikke” giikko, ⁶ “Ane, ‘SHiboleeta’ ga” yaagoosona. SHin i, “SHi” giyo pitaliyaa loitti xeeganau danddayenna gishshau, “Siboleeta” yaagees. Yaagiyo wode oiqqidi, Yorddaanoosa SHaafaa pinniyoosan woroosona. He wode yan Efireema asaappe oitamanne naa77u sha7u asai haiqqiis.

⁷ Yofttaahee Israa7eela asaa bollan daannatidi, usuppun laittaa pirddiis. Hegaappe guyyiyan, Gala7aadiyaa Yofttaahee haiqqiis; haiqqidi Gala7aaden de7iya ba kataman moogettiis.

Ibxxaana

⁸ Yofttaaheppe kaallidi, Beetaliheemee Ibxxaani Israa7eela asaa bolli pirddiya daanna gidiiis. ⁹ Ibxxaanayyo hasttamu attuma naatinne

hasttamu macca naati de7oosona; i ba macca naata ba yara gidenna attuma naatussi immiis; ba attuma naatussikka ba yara gidenna macca naata giigissidi ehiis. Ibxxaani Israa7eela bolli laappun laittaa daannatidi pirddiis. ¹⁰ Hegaappe guyyiyan haiqqidi, Beetaliheeme kataman moogettiis.

Eloona

¹¹ Ibxxaanappe kaallidi, Zaabilooniyaa Elooni Israa7eela asaa bolli daannatidi, tammu laittaa pirddiis. ¹² Hegaappe guyyiyan haiqqiis; haiqqidi Zaabiloona biittan de7iya Ayyaaloona kataman moogettiis.

Abddoona

¹³ Eloonappe kaallidi, Hilleela na7ai Abddooni, Pir77aatoona giyoosan de7idaagee, Israa7eela bolli pirddiya daanna gidiis. ¹⁴ Abddoonayyo laappun tammu hareta toggiya oitamu attuma naatinne hasttamu naatu naati de7oosona; Abddooni Israa7eela asaa bolli daannatidi, hospupun laittaa pirddiis. ¹⁵ Hegaappe guyyiyan, Hilleela na7ai Abddooni haiqqiis; haiqqidi Amaaleeqatu gezziiyan Efireema biittan de7iya Pir77aatoonan moogettiis.

13

Samssooni Yelettiis

¹ Israa7eela asai GODAA sinttan qassikka iitabaa oottiis. Yaatin, GODAI eta oitamu laittau Pilisxxeema asaa kushiyan aattidi immiis.

² He wode Xor77a giyo kataman Maanuha giyo issi bitanee de7ees. I Daana zare; a machchiyaa maine gidido gishshau, na7a yelabeikku. ³ Issi

gallassi GODAA kiitanchchai he maccaaseessi qonccidi, hagaadan yaagiis; “Be7a, neeni na7a yelabeenna maine; shin neeyyo ixetai attana; attin neeni attuma na7a yelana. ⁴Hegaa gishshau, woine eessaa woikko mattoyiya ushshaa uyennaadaaninne tunabaa aibanne meennaadan naagetta. ⁵Neeyyo ixetai attin, neeni attuma na7a yelana. Na7ai yelettiyo wodeppe doommidi, Xoossaassi dummatida Naaziraawe gidiyo gishshau, a binnaanaa mulekka meedoppa. I Israa7eela Pilisxxeema asaa kushiyaappe ashshanau doommana” yaagiis.

⁶ Hegaappe guyyiyan maccaasiyaa baada, ba keettaawaassi hagaadan yaagada odaasu; “Xoossaa asa issoi taakko yiis; ayyo meraikka Xoossaa kiitanchchaa meraa mala keehippe yashshiyaagaa. I awappe yiidaakkokka taani a oichchabeikke; ikka ba sunntaa taayyo yootibeenna. ⁷SHin i tana, ‘Neeyyo ixetai attin, neeni attuma na7a yelana. Na7ai yelettoosappe doommidi haiqqana gakkanaassi, Xoossaassi dummatida Naaziraawe gidiyo gishshau, woine eessaa woikko mattoyiya ushshaa uyoppa; aiba tunabaakka mooppa’ yaagiis” yaagada yootaasu.

⁸ Hegaappe guyyiyan Maanuhee, “Abeet GODAU, na7ai yelettiyo wode ai oottanau koshshiyaakko erissana mala, neeni wontta kiittido Xoossaa asi nuukko simmidi yaanaadan oottarkkii” yaagidi GODAA woossiis.

⁹ Woossin Xoossai Maanuhe woosaa siyiis. Maccaasiyaa gaden uttidaashin naa77anttuwaa yiis; shin he wode i keettaawai Maanuhee iira de7enna. ¹⁰ Maccaasiyaa eesuwan ba

keettaawaakko baada, “Be7a, ini gallassi taakko yiida bitanee hachchikka hagan de7ees” yaagaasu.

¹¹ Yaagin Maanuhee uttidosaappe denddidi, ba maccaasiyo kaallidi biis; bi gakkidi, bitaniyaa, “Ini ta machcheera haasayidai nenee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin bitanee, “Ee tana” yaagiis.

¹² Yaagin Maanuhee, “Neeni yootido qalalai polettiyo wode, yelettana na7aa de7uwaassinne oosuwaassi wogi aibee?” yaagidi a oichchiis.

¹³ Oichchin GODAA kiitanchchai, “Ne machchiyaa taani yootido ubbabaappe naagettu.

¹⁴ Woiniyaa turaappe kiyiyaabaa aibanne muuppu; woine eessaa woikko mattoyiya ushshaa uyuppu; aiba tunabaakka muuppu. Taani iyyo yootido ubbaa polu” yaagidi zaariis.

¹⁵ Maanuhee qassi GODAA kiitanchchaa, “Nuuni neeyyo issi yelaga deeshshaa shukkidi giigis-sanaashin, hayyanaa takkarkkii” yaagiis.

¹⁶ Yaagin GODAA kiitanchchai zaaridi, “Taani takkikkokka, ne qumaa miikke. SHin neeni xuug-giyo yarshshuwaa giigissana koyikko, GODAASSI yarshshanau danddayaasa” yaagiis. I GODAA kiitanchchaa gidiyoogaa Maanuhee eribeenna.

¹⁷ Maanuhee qassikka GODAA kiitanchchaa, “Neeni yootido qalalai polettiyo wode, nuuni nena bonchhana mala, ne sunttai oonee?” yaagiis.

¹⁸ Yaagin GODAA kiitanchchai a, “Ta sunttai maalaalissiyaagaa gidiyo gishshau, neeni ta sunttaa aibissi oichchai?” yaagidi zaariis.

¹⁹ Yaagin Maanuhee he deeshshaanne a kattaa yarshshuwaa ekkidi, shuchchaa bolli GODAASSI

yarshshiis. Maanuheenne a maccaasiyaa xeellishin, GODAI maalaalissiyaabaa oottiis. ²⁰ Yarshshuwaa yarshshiyooosaappe tamaa lacoii pude pololattishin, GODAA kiitanchchai tamaa lacuwaa giddoora saluwaa kiyiis. Maanuheenne a maccaasiyaa hegaa be7idi, som77uwaa sa7aa gattidi gufannidosona.

²¹ GODAA kiitanchchai Maanuhessinne a maccaaseessi naa77anttuwaa beettennan aggin, i GODAA kiitanchchaa gididoogaa Maanuhee he wode akeekiis. ²² Maanuhee ba machchiyo, “Nuuni Xoossaa be7ido gishshau, nuuni haiqqanaagee geeshsha” yaagiis.

²³ SHin a zaarada, “GODAI nuna woranau koyidobaa gidiyaakko, xuuggiyo yarshshuwaanne kattaa yarshshuwaa nu kushiyaappe ekkenna, woikko he ubbabaa nuna bessenna, woikko haggaa nuussi odenna” yaagaasu.

²⁴ Maccaasiyaa attuma na7aa yelaasu; yelada Samssoona gaada sunttaasu. Na7aikka dicciis; GODAIKKA a anjjiis. ²⁵ Na7ai Xor77appenne Eshttaa7oolappe gidduwan de7iya Daana moottan de7ishin, GODAA Ayyaanai a denttettiyoogaa doommiis.

14

Samssooni Machcho Ekkiiis

¹ Issi gallassi Samssooni Timina giyoosaa wodhdhiis; wodhdhidi yan issi Pilisxxeema geela7iyo be7iis. ² Soo simmidi ba aawaanne ba aayyiyo, “Taani Timinan issi Pilisxxeema geela7iyo be7aas; ha77i o taayyo oichchidi immite” yaagiis.

³ SHin a aawainne aayiyaa a, “Machcho oichchanau ha qaxxarettibeenna Pilisxxeematukko baanau nena aibissi koshshidee? Nu dabbotu gidдон woikko nu asaa ubbaa gidдон neeyyo haniya issi macca na7a demmanau danddayabeikkii?” yaagidi oichchidosona.

SHin Samssooni ba aawaa, “Taani o dosido gishshau, o giigissada taayyo imma” yaagiis. ⁴ Pilisxxeemata olanau GODAI gaasuwaaw koyidi, haggaa eta bolli oottiyooaggaa Samssoona aawainne aayiyaaanne eribookkona. He wode Pilisxxeemati Israa7eela asaa haaroosona.

⁵ Hegaappe guyyiyan, Samssooni ba aawaaranne ba aayeera Timina wodhdhiis. Yan woiniyaa turaa gidдоora i kanttidi biishin, issi wodala gaammoi gudiiddi a bolli kiyiis. ⁶ Kiyin GODAA Ayyaanai Samssoona bollan wolqqappe wodhdhiis; wodhdhin deeshsha maraa duuterettiyoogaadan, ba kushiyan aibanne oikkennan gaammuwaaw duuteretti yeggiis. He ba oottidoogaa ba aawaassinne ba aayeessi odibeenna. ⁷ Hegaappe guyyiyan biidi, geela7iyo haasayissiis; haasayissidi o dosiis.

⁸ Guutta wodiyaappe guyyiyan, o bullachchanau yaa simmidi biis; biiddi ba worido gaammuwaaw gauxaa be7anau ogiyaappe sher77i giidi biyo wode, gaammuwaaw gauxaa gidдон mattai eessaa eessidoogaa be7iis. ⁹ Be7idi eessaappe amaridaaggaa kaashi ekkidi, ogiyan miiddi biis. Ba aawaakkonne ba aayeekko gakkidi, ba oikkido eessaappe amaridaaggaa immin, etikka miidosona; shin Samssooni he

eessaa gaammuwaa gauxaa giddoppe ekkidoogaa etau odibeenna.

¹⁰ A aawai maccaasee soo bin, Samssooni yan gibiraa giigissiis. Hegaa mala gibirai bullachchaawu kaseesappekka oottiyo woga.

¹¹ He asai a be7ido wode, aara takkanaadan hasttamu wodalla naata dooriis. ¹² Samssooni eta, “Ane intte eriyaakkonne issi qan77ishiyaa taani inttena qan77ishais; bullachchaa baalai bonchchettiyo laappun gallassatu giddon ha qan77ishiyaa birshshettaa taassi intte yootiyaabaa gidikko, taani inttessi hasttamu liino iirichchotanne hasttamu kumetta maayota immana. ¹³ SHin intte taayyo birshshettaa yootanau danddayana xayikko, intte taayyo hasttamu liino iirichchotanne hasttamu kumetta maayota immeeta” yaagiis.

Yaagin eti, “Ero, ne qan77ishiyaa ane nuussi yoota” yaagidosona.

¹⁴ I eta,

“Miyagaappe miyoobai beettiis.

Minuwaa giddoppe mal77iyaabai kiyiis” yaagiis. Heezzantto gallassi gakkanaassi eti qan77ishiyaa birshshettaa immanau danddayi-bookkona.

¹⁵ Oiddantto gallassi eti Samssoona machchiyo, “Ane ne keettaawaa cimmada qan77ishiyaa birshshettaa i nuuyyo yootanaadan ootta. Hegee xayikko, nuuni nenanne ne aawaa keettaa taman xuuggana. Intte nuna xeesidoogee nuna manqqettanaassee?” yaagidosona.

¹⁶ Yaatin, Samssoona machchiyaa yeekkaidda akko shiiqada, “Neeni tana siiqakka! Neeni tana

keehippe ixxaasa! Aissi giikko, neeni ta biittaa asaa qan77ishiyaa qan77ishada, a birshshettaa taassi yootabaakka” yaagaasu.

Yaagin i zaaridi, “Be7a, haggaa taani ta aawaassikka ta aayeessikka yootabeikke. Yaatin, neessi aibissi yootoo?” yaagiis. ¹⁷ Yaagin bullachchaa baalai bonchchettiyo laappun gallassatu ubban yeekkada shemppuwaa diggin, laappunnta gallassi qan77ishiyaa birshshettaa iyyo yootiis. Yootin akka baada bantta biittaa asaayyo yootaasu.

¹⁸ Yaatin, laappunnta gallassi awai wullanaappe kase katamaa asati ba zaaruwaa ekki yiidi, Samssoona,

“Eessaappe aadhdhidi mal77iyaabi,

gaammoppe aadhdhidi minniyaabi aibee?”
yaagidosona.

Yaagin Samssooni eta, “Intte ta ussen goyennabaa gidiaakko, ta qan77ishiyaa birshshettaa erekketa shin” yaagiis.

¹⁹ Hegaappe guyyiyan, GODAA Ayyaanai a bol-lan wolqqappe wodhdhin, Asqqaloona katamaa wodhdhidi, hasttamu asata woriis; woridi eta maayuwaa qaari ekkidi, qan77ishiyaa birshshida asatussi ehiidi immiis. Hanidaban ubban han-qquwaa suulliiddi, ba aawaa soo simmidi biis.

²⁰ Bin Samssoona machchiyaa a laggiyaassi, a waanna miiziyaassi imettaasu.

15

¹ Guuttaa takkishin, gisttiyaa cakkiyo wode, Samssooni ba machchiyo be7anau issi anqqara deeshshaa ekkidi biis; biidi i aawaa, “Taani

ta machchiyaa de7iyo kifiliyaa gelanau koyais” yaagiis.

SHin i gelennaadan, i aawai diggiis. ² I aawai Samssoona, “Neeni o ubba ixxidabaa milatin, ne miiziyaayyo immaas. SHin i kaalo michchiyaa ippekka aadhdha lo77o; i gishshaa o ekka” yaagiis.

³ Yaagin Samssooni etau, “Ha77i simmi Pilisxxeema biittaa asaa bolli taani iitabaa oottikko, mooranchcha gidikke” yaagiis. ⁴ Yaagidi biidi, heezzu xetu worakanata oiqqiis; oiqqidi naa77aa naa77aa goinaa issippe gattidi, goinatuppe gidduwan yiicettida xomppiyaa wottidi qachchiis. ⁵ Hegaappe guyyiyan, yiicettida xomppiyan tamaa oittidi, biron cakettibeenna Pilisxxeema asaa kattaa giddo worakanata yeddiis; yeddidi cakettida kattaa, equwan de7iya kattaa, woiniyaa turatanne wogaraa xuuggiis.

⁶ Pilisxxeemati, “Hagaa oottidai oonee?” yaagidi oichchidosona.

Oichchin asai, “Samssooni oottiis; aissi giikko, Timina asa gidiya a bolloi, a machchiyo a miiziyaayyo immido gishshaassa” yaagiis. Yaagin Pilisxxeemati biidi, onne i aawaa taman xuuggidosona.

⁷ Xuuggin Samssooni etau, “Intte heгаа oottido gishshau, haluwaa kessennan aggikke” yaagiis.

⁸ Yaagidi eta wolqqaama shochchaa shocidi, darota woriis. Hegaappe guyyiyan biidi, Exaama giyo sohuwan de7iya zaallaa kooppuwaa gidдон gam77iis.

Samssooni Pilisxxeemata Xooniis

⁹ Hegaappe guyyiyan, Pilisxxeema asai yiidi, Yihudan dunkkaaniis; dunkkaanidi Leeha giyo katamaa oliis. ¹⁰ Yihudaa asai eta, “Aibissi nuna olanau yiidetii?” yaagidi oichchiis.

Oichchin eti, “Nuuni Samssoona oikki qachchanaunne i nu bolli oottidoogaadan a bolli oottanau yiida” yaagidi zaaridosona. ¹¹ Yaatin, Yihudaappe heezzu sha7u asati Exaama giyo sohuwan de7iya zaallaa kooppuwaa biidi Samssoona, “Nuna haariyaageeti Pilisxxeema asata gidiyoojaa erikkiyye? Yaatin, nu bolli haggaa aiba palabaa oottai?” yaagidosona.

Yaagin i zaaridi, “Eti ta bolli oottidoogaadan, taanikka eta bolli oottaas” yaagiis.

¹² Etikka zaarettidi, “Nuuni haggaa yiidoogee nena qachchidi, Pilisxxeematussi aattidi immanaassa” yaagidosona.

Yaagin Samssooni eta, “Intte intte huuphen tana worennaadan caaqqite” yaagiis.

¹³ Yaagin eti, “Eeno, nuuni nena qachchidi, etau aattidi immanaappe attin, worokko” yaagidi au zaaridosona. Hegaappe guyyiyan, naa77u ooratta wodoruwan qachchidi, zaallaa kooppuwaappe kessidi efiidosona.

¹⁴ Samssooni Leeha biido wode, Pilisxxeema asati wocamiiddi, aara gaittanau yiidosona. Yin GODAA Ayyaanai a bolli wolqqappe wodhdhiis; wodhdhin a kushiyaa qachchi wottido wodoruwaa, shaloi tamaa be7idi duuxxiyoogaadan, duuteretti yeggiis. ¹⁵ Yaatidi mata wode haiqqida issi hariyaa gappataa demmi ekkidi, an sha7u asaa woriis. ¹⁶ Woridi Samssooni hagaadan yaagiis; “Hariyaa gappatan taani

ahaa bollan ahaa dooraas.
 Hariyaa gappatan sha7u asaa woraas”
 yaagiis. ¹⁷ Haasayiyoogaa wurssidoogaappe
 guyyiyan, ba oikkido gappataa kushiyaappe
 oliis; olidi he sohuwaa Raamaati-Leeha³ yaagidi
 sunttiis.

¹⁸ Hegaappe guyyiyan, Samssooni keehippe
 saamettidi, GODAASSI waassiiddi, “Neeni haggaa
 mala gita xoonuwaa taassi ne ashkkaraassi im-
 madasa. Yaatin, taani ha77i saamuwan haiqqoo?
 Qassi ha qaxxarettibeennaageetu kushiyan kund-
 doo?” yaagidi waassiis. ¹⁹ Yaagin Xoossai Lee-
 han de7iya biittaa phalqqin, appe haattai kiyiis.
 Samssooni he haattaappe uyidi alido gishshau,
 ayyo shemppoi simmiis. Yaatin, he sohuwaa
 Aini-Haqqoore⁴ yaagidi sunttiis. Hegee hachchi
 gakkanaassi Leehan de7ees.

²⁰ Pilisxxeema asai biittaa haarido wode,
 Samssooni Israa7eelan laatamu laittau pirddiya
 daanna gidiiis.

16

Samssooni Gaazan Oottidobaa

¹ Issi gallassi Samssooni Gaaza giyo
 Pilisxxeematu katamaa biis; biidi yan issi
 shaaramuxa maccaasiyo be7idi, iira aqanau
 i keettaa geliis. ² Gaaza kataman de7iya asai
 Samssooni eta katamaa yiidoogaa siyidi, katamaa
 yuuyi aadhdhidi, qammaa muliyaa katamaa
 penggiyaa naagiiddi aqiis; “Sa7ai wonttanaashin

³ 15:17 Raamaati-Leeha: Ha sunntaa birshshettai “Gappataa
 Keraa” giyoogaa. ⁴ 15:19 Aini-Haqqoore: Ha sunntaa birshshet-
 tai “Waassiyaagaa Pultuwaa” giyoogaa.

naagidi, nuuni a worana” yaagidi qammaa muliyaa co77u giidosona. ³ SHin Samssooni yan zin77idoi bilahe gakkanaashin xalaala. Bilahe denddidi, katamaa dirssaa penggiyaa oikkidi, sanqqaa, qoriyaa, qosilettaanne gorddiyo hiraqota shoddiis. He ubbaakka hashiyan tookkidi, Kebroonappe sintta baggaara de7iya keraa huuphiyaa kessiis.

Samssoonanne Daliilo

⁴ Hegaappe guyyiyan, Samssooni Soreeqa giyo zanggaan de7iya issi Daliilo giyo maccaasiyo siiqiis. ⁵ Yaatin, Pilisxxeematu halaqati ikko yiidi, “Neeni a cimmada, he wolqqaa ubbaa aibippe i demmidaakkonne qassi nuuni a waati xoonidi qachchanau danddayiyaakko oichcha. Issoi issoi nuuni neeyyo issi sha7anne issi xeetu xaqara biraa immana” yaagidosona.

⁶ Yaagin Daliila Samssoona, “Hagaa keena wolqqaa neeni auppe demmidaakko, hayyanaa tau odarkkii! Issi asi nena qachchidi, waatidi ne wolqqaa daafurssanau danddayii?” yaagaasu.

⁷ Samssooni, “Tana laappun irxxa dafotun asi qachchikko, daafurada, hara asadan hanana” yaagidi zaariis.

⁸ Hegaappe guyyiyan, Pilisxxeematu halaqati Daliiliyyo laappun irxxa dafota ehiidosona; ehin a Samssoona qachchaasu. ⁹ Ba qol77on asaa gotta wottada, “Samssoonaa, Pilisxxeemati yi-ichchidosona” gaada xeesaasu. SHin shaloi tamai oiqqin duuxerettiyoogaadan, dafota duuteretti yeggiis. Yaatin, i waani wolqqaamiyaakko xuurai ertibeenna.

10 Yaatin, Daliila Samssoona, “Hekko neeni tanan kaa7aasa; neeni taayyo wordduwaa odadasa. Ha77ikka neeni qashettanaagee aibiinakko, hayyanaa taayyo yootarkkii!” yaagaasu.

11 Yaagin i o, “Asi go7ettibeenna ooratta wodoruwan tana qachchikko, daafurada, hara asadan hanana” yaagiis.

12 Yaagin Daliila ooratta wodoruwaa ekkada, Samssoona qachchaasu. Qassikka ba qol77on asaa qotta wottada, “Samssoona, Pilisxxeemati yiichchidosona” yaagaasu. SHin i wodoruwaa qesiyaappe shalodan duuteretti yeggiis.

13 Yaatin, Daliila Samssoona, “Ha77i gakkanaassi neeni tanan kaa7adasa; neeni taayyo wordduwaa odadasa. Ha77ikka neeni qashettanaagee aibiinakko hayyanaa taayyo yootarkkii!” yaagaasu.

Yaagin i o, “Ta huuphiyaa laappun datta binnaanaa qacinaara gattada, harppan quxarada, muhuhuaa xongga xonggada daddikko, taani daafurada, hara asadan hanana” yaagiis.

14 Hegaappe guyyiyan, Samssooni xiskkishin, Daliila a huuphiyaa laappun datta binnaanaranne qacinaara gatta quxarada daddaasu. Hegaappe guyyiyan, “Samssoona, Pilisxxeemati yiichchidosona” yaagaasu. Yaagin i xiskkuwaappe beegottidi, ba binnaanaa dadettida maayuwaappenne harppaappe shoddi ekkiis.

15 Yaatin a, “Ne wozanai tanaara de7ennan, ‘Taani nena siiqais’ waatada gai? Tanan ha-gaara heezzutoo kaa7adasa. Neeni ha wolqqaa

aibippe demmidaakko, taayyo yootabaakka” yaa-gaasu. ¹⁶ Hachchi hachchi zaara zaara oichchada waissin, haniyoobaa xayiiis.

¹⁷ Yaatin, “Ta aayee uluwaappe doommin, taani Xoossaassi dummatida Naaziraawe asa gidido gishshau, ta huuphiyaa binnaanai meedetti erenna. Ta binnaanai meedettikko, ta wolqqai taappe xayin, taani daafurada, hara asadan hanana” yaagidi, ba wozanan de7iyaabaa ubbaa iyyo yootiis.

¹⁸ Ba wozanan de7iyaabaa ubbaa i yootidoogaa Daliila be7ido wode, “Ba wozanan de7iyaabaa ubbaa taayyo odido gishshau, ane issitoo simmidi yiite” yaagada Pilisxxeematu halaqatuyyo kiitaa yeddaasu. Yeddin eti biraa ekkidi, ikko yiidosona.

¹⁹ Daliila Samssoona ba kiyuwan xiskkissaasu; xiskkissada issi asa xeejin yiidi, a huuphiyaa laappun datta binnaanaa meediis; meedin a wolqqai appe xayiiis. Hegaappe guyyiyan, a waissiyooogaa doommaasu; ²⁰ “Samssoonaa, Pilisxxeemati yiichchidosona!” yaagaasu.

Yaagin xiskkuwaappe beegottidi, kaseegaadan duuterettada baana yaagidi qoppiis; shin GODAI appe shaakettiichchidoogaa i eribeenna.

²¹ Pilisxxeemati a oiqqidoogaappe guyyiyan, a naa77u aifeta wooci kessidi, Gaaza katamaa efidosona. Efidi nahaasiyaa sanssalatan qachchidosona; qachchidi qasho keettan de7iya woxan kattaa gaaccanaadan oottidosona. ²² Eti a huuphiyaa binnaanaa meedidoogaappe guyyiyan, binnaanai simmidi mokettaa doommiis.

Samssoona Haiquwaa

²³ Pilisxxeematu halaqati, “Nu xoossai nu morkkiyaa Samssoona nu kushiyan aattidi immiis” yaagidi bantta xoossaa Daagoonassi gita yarshshuwaa yarshshanaunne ufaittanau issippe shiiqidosona.

²⁴ Asai ubbai a be7ido wode, “Nu biittaa bashshida, nu asaappe daruwaa worida nu morkkiyaa nu xoossai nu kushiyan aattidi immiis” yaagidi bantta xoossaa galatiis. ²⁵ Eti keehippe ufaittido gishshau, “Kaa7idi nuna ufaissana mala, Samssoona xeesite” yaagidosona. Yaagin Samssoona qasho keettaappe xeesidi ehin, i eta sinttan kaa7iis; kaa7idoogaappe guyyiyan, tuussatuppe gidduwan essidosona.

²⁶ Samssooni a kushiya oiqqidi kaalettiya na7aa, “Taani etan zemppada eqqana mala, keettaa tookkida tuussata tana boshissa” yaagiis. ²⁷ Keettaa gidдон attumaasatinne maccaasati kumi uttidosona; qassi hegan Pilisxxeematu halaqati ubbatikka de7oosona. Samssooni kaa7ishin, keettaa bollan dembbayidi keexxido sohuwan uttidi, heezzu sha7u gididiya attumaasatinne maccaasati be7oosona.

²⁸ He wode Samssooni GODAA woossiiddi, “Abeet Ubbaa Haariya GODAU, hai tana hassayarkkii! Abeet Xoossau, Pilisxxeemati ta naa77u aifeta kessidoogaa, haluwaa taani kessanaadan, hai tana issiton minttarkkii!” yaagiis. ²⁹ Yaagidi Samssooni keettaa tookkida giddo tuussata naa77aakka oiqqiis. Ushachcha kushiyan issuwaa, haddirssa kushiyan issuwaa oiqqidoogaappe guyyiyan, ³⁰ “Ane taani Pilisxxeematuura issippe haiqqais!” yaagidi

waassiis. Waassidi bau de7iya wolqqa ubban sugin, keettai halaqatu bollinne gidдон de7iya asaa ubbaa bolli kunddiis. Samssooni haiqqiiddi worido asai, i paxa de7iiddi worido asaappe dariis.

³¹ Yaatin, a ishatinne a dabboti ubbai yiidi, a ahaa efiidosona; efiidi Xor77a katamaappenne Eshttaa7oola katamaappe gidduwan, a aawaa Maanuhe duufuwan moogidosona. Samssooni Israa7eelan laatamu laittaa daannatidi pirddiis.

17

Miika Eeqa Misileta

¹ Efireema gezziyan Miika giyo issi bitanee de7ees. ² Issi gallassi Miiki ba aayyiyo, “Neepe issi asi issi sha7anne issi xeetu xaqara biraa wu-uqqido wode, neeni he wuuqqida bitaniyaa qang-gishin taani siyaas. Be7a, he miishshai ta achchan de7ees; taani ekkaas” yaagiis.

Yaagin a aayyiyaa, “Ta na7au, nena GODAI anjjo” yaagaasu. ³ Yaagin na7ai issi sha7anne issi xeetu xaqara biraa ba aayeessi zaariis; zaarin a aayyiyaa, “Qanggettai ta na7aa gakkennaadan, taani ha miishshaa ta GODAAYYO dummayana. Yaatobare biraa seerissidi, mittaappe masettidi giigida eeqaa misiliyaa an sheeshshanau go7ettana. Hegaa gishshau, biraa taani neessi zaarana” yaagaasu.

⁴ Na7ai ba aayeessi miishshaa zaarin, a aayyiyaa he xaqara biraappe naa77u xeetaa ekkada, mittaa massidi biran sheeshshi sheeshshidi eeqa misiliyaa medhdhiya issi

hiillaassi immaasu; immin i oottido misilee Miika son de7iis.

⁵ He Miikassi eeḡau goinniyo keetta de7ees. I eefuudiyaanne so giddo eeḡaa misileta giigis-sidi, he keettan ba naatuppe issuwaa qeese oot-tidi sunttiis. ⁶ He wode Israa7eela biittan kawoi baawa; asi ubbi bau likke milatidabaa coo oottiis.

⁷ He wode Yihudaa biittan Beetaliheeme kata-man issi wodallai de7ees; i Leewa zare. ⁸ Ha bitanee baayyo de7iyo soho koyanau Beetali-heeme katamaappe denddidi biis; biidi Efireema gezziyan de7iya Miika soo gakkiiis. ⁹ Gakkin Miiki, “Auppe yaadii?” yaagiis.

Yaagin bitanee, “Taani Yihudaa biittan Bee-taliheeme katamaappe yaas; taani Leewa za-ree. Ha77i taayyo de7iyo soho koyaidda de7ais” yaagidi au zaariis.

¹⁰ Yaagin Miiki a, “Tanaara de7a; taayyo aawanne qeese gida. Taani neeyyo laittan laittan tammu xaḡara biraa, kumetta maayuwaanne miyoobaa immana” yaagiis. ¹¹ Yaagin Leewa wodallai Miikaara issippe de7anau maayettiis; maayettidi Miikayyo yelido na7adan haniis.

¹² Miiki a ba qeese oottidi sunttin, a son de7iis.

¹³ Miiki, “Issi Leewee taayyo qeese gidido gishshau, GODAI taayyo ubbabaa loittanaagaa erais” yaagiis.

18

Miikanne Daana Zareta

¹ He wode Israa7eela biittan kawoi baawa. He wode gakkanaassi Daana zaretussi Israa7eela zaretu gidдон laattido biitti baawa. Hegaa

gishshau, eti banttau de7iyo biittaa koyiiddi de7oosona. ² Hegaa gishshau, Daana zareti bantta zaretuppe ichchashu mino asata dooridi, biittaa wochchidinne akeekidi simmanaadan, Xor77anne Eshttaa7oola geetettiya katamatuppe eta kiittidosona.

Kiittin eti Efireema gezziyaa gakkidi, Miika son aqidosa. ³ Eti Miika son de7ido wode, Leewa zare gidida yelagaa a haasayan eridosona. Eti akko shiiqidi, “Nena haggaa ehiidai oonee? Haggaa aissi yaadii?” yaagidi oichchidosona.

⁴ Oichchin i, “Miiki tau haggaa haggaa oottiis; i taayyo damoozaa qanxxin, taani ayyo qeese gidada oottais” yaagidi etau zaariis.

⁵ Zaarin, “Nuuni biyo ogee nuuyyo giiganaa agganaa hayyanaa ane nuuyyo Xoossaa oichcharkkii” yaagidosona.

⁶ Yaagin qeese etau, “Saro gakkite; intte biyo ogiyan GODAI inttenaara gidana” yaagidi zaariis.

⁷ Hegaappe guyyiyan, ichchashu asati yaappe denddidi, Laayisha giyo katamaa biidosona; biidi yan de7iya asai Sidoona biittaa asaadan saruwan de7iyoojaa be7idosona; asati oonanne sirena woppa asa; eti aibinne paccennan, ubbabi kumido asa. Ai asaaranne gaittinnan Sidoona biittaa asaappe haakkidi, banttarkka dumma de7oosona.

⁸ Ichchashu asati Xor77anne Eshttaa7oola katamatun de7iya bantta ishanttukko simmidosa; simmin eta ishantti, “Ai oduwaa ekkidi yiidetii?” yaagidosona.

⁹ Yaagin eti zaaridi, “Biittai keehippe aradda gidiyoogaa nuuni be7ida. Hegaa gishshau denddidi, Laayisha kataman de7iya asaa oloos! Hagan ooso xayidi coo uttoppate; eesuwan biidi oiqqite. ¹⁰ Intte yaa biidi, oonanne sirennan saro uttida asaakko gakkana. Biittai aaho; asaassi koshshiya ubbabai he biittan de7ees. Xoossai he biittaa intteyyo immiis” yaagidosona.

¹¹ Yaatin, Daana zaretuppe usuppun xeetu asati ola miishshaa oiqqidi, Xor77anne Eshttaa7oola katamatuppe denddidi biidosona. ¹² Biidi Yihudaa biittan de7iya Qiriyaati-Yi7aariima giyo katamaappe arggo baggaara uttidosa. Hegaa gishshau, he sohoi hachchi gakkanaassi Daana Moottaa geetettidi sunttettiis. ¹³ Hegaappe denddidi, Efireema gezziyan de7iya Miika soo yidosona.

¹⁴ Laayisha biittaa wochchanau biida ichchashu asati bantta ishantta, “Ha sohuwan, ha keettatuppe issuwan eefuudee, so giddo eeqaa misiletinne mittaappe masettidi biran sheeshettida misilee de7iyooogaa ereetii? Ane ai oottanau koshshiyaakko qoppite” yaagidosona. ¹⁵ Yaagin ogiyaappe simmidi, Leewa zare gidida yelaga qeese de7iyoo Miika soo biidi, a sarotidosona. ¹⁶ He wode usuppun xeetu Daana asati ola miishshaa oiqqidi, geliyo penggiyan eqqidosa. ¹⁷ Eti he qeesiyaara yan eqqidaashin, biittaa wochchida ichchashu asati Miika soo gelidi, mittappe masettidi biran sheeshettida misiliyaa, eefuudiyaanne so giddo eeqaa misileta ekkidosona.

¹⁸ He wode qeese eta, “Waateetii?” yaagiis.

¹⁹ Yaagin eti a, “Haizza! Issi qaalanne qaat-toppa! Nunaara baada nuuyyo aawanne qeese gida. Issi keetta asau qeese gidiyoo gaappe Israa’eele gidiya issi zare asaassi qeese gidiyoo gee neeyyo kehennee?” yaagidosona. ²⁰ Yaagin qeese ufaittiis; ufaittidi eefuudiyaa, so giddo ee qaa misiletanne mittappe masettida misiliyaa ekkidi, asatuura issippe biis.

²¹ Hegaappe denddidi, bantta naata, bantta mehiyaanne banttassi de’iyaabaa sinttan wottidi biidosona. ²² Eti Miika keettaappe haakkidi biidoogaappe guyyian, Miiki ba shooron de’iya asata xeesin, olau kiyidosona; kiyidi Daana asata kaallidi gakkidosona. ²³ Gakkidi waassin, Daana asati guyye simmidi Miika, “Waanadii? Ha asaa ubbaa aissi shiishshadii?” yaagidi oichchidosona.

²⁴ Oichchin Miiki zaaridi, “Taani medhdhido ta xoossatanne tau oottiya qeesiyaa ekki yichchideta. Tau harai aibee attidai? Intte tana aibissi, ‘Waanadii?’ geetii?” yaagiis.

²⁵ Daana asati, “Issi qaala qaattada nena era! Ha yiilluwaara de’iya asaa neeni denttettikko, eti ne bolli denddananne ne so asaa ubbaa wurssana” yaagidosona. ²⁶ Yaagidi Daana asati bantta ogiyaa biidosona. Miikikka eti baappe keehi wolqqaamiyoogaa be’idi, ba soo simmidi biis.

²⁷ Daana asati Miiki medhdhido xoossatanne a qeesiyaa ekkidi, Laayisha kataman oonanne sirennan saro de’iya asatukko biidosona; biidi kataman de’iya ubbaa qara bisuwan woridi, katamaa taman xuuggidosona. ²⁸ Laayisha katamai Sidoona katamaappe haakkidi

de7iyo gishshaunne asai hara asaara gaitti erenna gishshau, eta ashshanau ooninne danddayibeenna. Laayisha katamai Beeti-Rahooba giyoosaa matan de7iya wombbaa gidдон de7ees.

Daana asati katamaa wotti yeggi keexxidi, yan de7idosona. ²⁹ Katamaa sunttaakka beni bantta maizza aawaa, Yaaqooba na7aa Daana sunttan laammidi, Daana yaagidi sunttidosona; shin koiro he katamai Laayisha geetettees.

³⁰ Daana asati banttau he masettida misiliyaa wottidi, Muuse na7aa Gershshoomappe yelettida Yonaataana bantta qeese oottidosona. A zareti asai omooddettidi biido wodee gakkanaashin, yan qeese gididosona. ³¹ Hegaadan hanidi, Xoos-saa Dunkkaanee Seelon de7ido laittatun ubban Miiki masissido misileti yan gam77idosona.

19

Issi Leewiyaanne I Laggettiyo Ashkkariyo

¹ Israa7eela biittan kawoi bainna wode, Efireema gezziyan, haahosan Leewa zare gidiya issi bitanee de7ees. He bitanee Yihudaa biittan Beetaliheeme katamaappe issi laggettiyo ashkkariyo ehiis. ² SHin aara ooyettada, Yihudaa biittan Beetaliheeme kataman de7iya ba aawaa soo baasu; baada yan oiddu agina uttaasu. ³ I godai iyyo yooti maizzidi, soo zaaranau denddidi, ba ashkkaraanne naa77u hareta ekkidi biis; bin a mokka ekkada, ba aawaa soo gelissaasu. Gelissin i aawai a be7ido wode, ufaittidi mokkiis. ⁴ Na7ee aawai bitaniyaa yeddennan diggin, yan aara miiddinne uyiiddi heezzu gallassaa takkiis.

⁵ Oiddantto gallassi maallado guuran denddidi, baanau giigidosona. SHin na7ee aawai ba na7ee godaa, “Guutta katta maada, gasttidoogaappe guyyiyan baasa” yaagiis.

⁶ Yaagin naa77u attuma asatikka uttidi, issippe miidosonanne uyidosona. Hegaappe guyyiyan na7ee aawai a, “Hayyanaa, hachchi ufaittaidda hagan aqa” yaagiis. ⁷ Leewa zaree baanau denddin, beennan aqana mala woossiis; i laggettiyo ashkkaree aawai a woossin, qassikka yan aqiis.

⁸ Aqidi ichchashantto gallassi baanau maallado guuran denddin, na7ee aawai, “Hayyanaa, gastaidda takkada, omarssi baasa” yaagiis. Yaagin eti naa77aikka qumaa issippe miidosona.

⁹ Min bitanee ba laggettiyo ashkkareeranne ba ashkkaraara baanau kiyin, na7ee aawai ha-gaadan yaagiis; “Be7ite, sa7ai qammiichchiis! Ufaiittiiddi hagan aqi aggite. Maallado guuraara denddidi, intte soo beeta” yaagiis.

¹⁰ SHin i he gallassi yan aqanau koyibeenna. Hegaa gishshau, denddidi biis; biidi Yaabuusa geetettiya Yerusalaame katamaa mati gakkiiis; i laggettiyo ashkkariyaanne naa77u caanido hareti aara de7oosona. ¹¹ Eti Yaabuusa matin, sa7ai keehi omariis; yaatin, ashkkarai ba godaa, “Biyoo-gaa aggidi aibissi ha Yaabuusatu kataman aqokkonii?” yaagiis.

¹² Yaagin a godai ayyo zaaridi, “Hagaa Israa7eela asi bainna allaga katamaa bookko. Gib77a katamaa gakkanaashin nuuni baana” yaagiis. ¹³ Qassi zaarettidi ba ashkkaraa, “Haaya, nuuni Gib77a kataman woikko Raama kataman aqiyo soho demmana” yaagiis. ¹⁴ Yaatidi bantta

ogiyaa oiqqidi biidosona. Biidi Biniyaama biittan de7iya Gib77a katamaa matin, awai etau wulliiis. ¹⁵ Eti Gib77a katamaa gelidi aqanau, yaa biidosona; biidi katamaa asai yaa7aa uttiyo sohuwan uttidosa; shin yaappe eta ba soo efidi aissiya asi beettibeenna.

¹⁶ Eti hegan uttidaashin, gaden oottiyoosaappe sa7ai omarsin, ba soo simmiya issi cima bitanee eta mataara kanttiis. Ha bitanee kase Efireema gezziyaappe yiida asa; shin ha77i i de7iyoi Gib77a giyo katamaana; he biittan Biniyaama zariyaappe yelettida asati de7oosona. ¹⁷ He cima bitanee katamaa asai yaa7aa uttiyo sohuwan uttida bitaniyaa be7idi, “Auppe yaadii? Au bai?” yaagidi oichchiis.

¹⁸ Oichchin Leewa zaree zaariiddi, “Nuuni Yihudaa biittan de7iya Beetaliheeme katamaappe yiida. Ha77i Efireema gezziyaappe hefintta baggan de7iya nu soo boos; qassi GODAA keettinne boos. Yaanidaageeti nuna ba soo efidi aissiya asa demmibookko. ¹⁹ Nu haretussi utulainne dalai de7ees; taassi, ta laggettiyo ashkkareessinne ta ashkkaraassi gidiya oittainne woiniyaa eesai de7ees; nuussi koshshiyaabaa ubbaa oiqqida” yaagiis.

²⁰ Yaagin cima bitanee, “Saroi intteyyo gido; intte koyiyooabaa ubbaa taani intteyyo immana; ai gidikkonne, ha katamaa asai yaa7aa uttiyo sohuwan aqanau koshshenna” yaagiis. ²¹ Yaagidi eta ba soo efii; eta haretuyyookka miyoobaa yeggiis. Hegaappe guyyiyan, imattati bantta tohuwaa meecettidi, kahuwaa miidosona.

²² Eti ufaiittishin, katamaappe shufuro asati yidi, keettaa yuushuwan dooddidi, penggiyaa qoxettaa doommidosona; eti he keettaa godaa, he cima bitaniyaa, “He ne soo gelida bitaniyaa haa kessa; nuuni aara zin77anau koyoos!” yaagidosona.

²³ Yaagin keettaa godai kare kiyidi eta, “Hai ta ishentoo, heгаа mala palabaa oottoppите; ha bitanee ta imatta. ²⁴ Be7ite, ta geela7o na7iyaanne i laggettiyo ashkkariyaa hagan de7oosona. Taani eta intteyyo kare kessana; yaatobare eta intte koyidobaa oottite; shin ha bitaniyaa bolli heгаа mala hanttaarabaa oottoppите” yaagiis.

²⁵ SHin asati i giidoogaa siyennan ixkidosona. Yaatin, Leewa zaree ba laggettiyo ashkkariyo kare kessidi, etayyo immiis; immin sa7ai wontana gakkanaashin, qamma ubbaa kayan kayan iira wolqqan zin77idi, o paxa kaa7iiddi aqidosona; yaatidi sa7ai wonttana hanishin, o yeddidosona. ²⁶ Laggettiyo ashkkariyaa wonttanau bazzo zo77iyo wode yaada, i godai aqido cima bitaniyaa keettaa penggen kunddaasu; xalqqee dolana gakkanaassi hegan zin77aasu.

²⁷ He gallassi maallado i godai denddidi, ba ogiyaa baanau keettaa penggiyaa dooyidi kiyido wode, i laggettiyo ashkkariyaa keettaa penggen ba kushiyaа pengge goccillaa bolli miccada, zin77idaaro be7iis. ²⁸ Be7idi o, “Ane dendda; denddada hindda!” yaagiis; shin a ayyo ainne zaarabeikku. Hegaappe guyyiyan, i ahaa hariyan caanidi, ba soo biis. ²⁹ Biidi gakkidi, mashshaa ekkidi, ba laggettiyo ashkkaree ahaa tammanne naa77u kessidi qanxxerettiis. Qanxxerettidi

issi issi shaahuwaa issi zariyaassi, muleera tammanne naa77u Israa7eela zaretuyyo kiittiis.

³⁰ Hegaa be7ida ubbai, “Israa7eela asai Gibxxe biittaappe kiyosappe hachchi gakkanaashin, haggaa milatiyaabi mulekka hanibeenna; nuunikka be7ibookko. Ane haggaa issippe akeeki zorettidi, issibaa oottoos” yaagidosona.

20

Israa7eela Asai Olau Giigettiis

¹ Daanappe Berssaabeha giyo katamaa gakkanaashiinne Gala7aadeppa Israa7eela asai ubbai issi asadan Mixiphpha giyo kataman GODAA sinttan issippe shiiqiis. ² He shiiqida Xoossaa asaara Israa7eela zaretu ubbaa halaqatikka de7oosona. Eta gidдон bisuwan olettanau danddayiya oiddu xeetu sha7u olanchchati de7oosona. ³ He wode Israa7eela asai Mixiphpha kataman shiiqidoogaa Biniyaama asati siyidosona.

Israa7eela asai, “Ha iitabai ane waanidi hanidaakko, nuuyyo yootite” yaagiis.

⁴ Yaagin haiqqida laggettiyo ashkkaree godai, Leewa zaree etau hagaadan yaagidi zaariis; “Taaninne ta laggettiyo ashkkariyaa qammaa aqanau Biniyaama biittan de7iya Gib77a giyo katamaa yiida. ⁵ Yiidaashin Gib77a katamaa asati tana woranau yiidi, qamman keettaa yuuyi aadhdhidi eqqidosa; shin guyyeppe ta laggettiyo ashkkariyo ekkidi, wolqqan iira eti zin77ishin, a haiqqaasu. ⁶ Haiqqin taani i ahaa ekkada qanxxerettidoogaappe guyyiyan, eti ha tunabaanne pokkobaa Israa7eelan oottido

gishshau, Israa7eela asai laattido biitta ubbaa issi issi qanxxuwaa kiittaas. ⁷ Be7ite, intte ubbai Israa7eela asa; zorettidi intte pirda immite” yaagiis.

⁸ Yaagin asai ubbai issippe denddidi eqqidi, “Nu giddoppe ooninne ba dunkkaaniyaa woikko ba keettaa guyye beenna. ⁹ Nuuni Gib77a oottanaagee haggaa; saamaa yeggidi, Gib77a katamaa asaa olanau baana asata doorana. ¹⁰ Israa7eela zare ubban olaa olettanau biya olanchchatuppe xeetaappe tammati, sha7aappe xeetati, tammu sha7aappe qassi sha7ati shinqqiyaa asaassi giigissona. Giigissin attida olanchchati Biniyaama biittan de7iya Gib77a katamaa biidi, Gib77a asai Israa7eela bolli haggaa mala tunabaa oottidoogaa haluwaa, Gib77a kataman de7iya asata qaxxayana” yaagidosona. ¹¹ Yaagin Israa7eela asai ubbai katamaa olanau issippe shiiqiis.

¹² Israa7eela zareti Biniyaama zaretu ubbaassi hagaadan yaagidi asa kiittidosona; “Intte gidдон hanida ha iitabai aibee? ¹³ Nuuni eta woridi, Israa7eelappe ha iitaa xaissana mala, Gib77a kataman de7iya he shufuro asata kessidi, nuuyyo aattidi immite” yaagidosona.

SHin Biniyaama asati Israa7eela asai yootiyooгaa siyennan ixxidосona. ¹⁴ Eti Israa7eela asaara olettanau bantta katamatuppe kiyidi, issippe Gib77a katamaa shiiqidосona. ¹⁵ He gallassikka Biniyaama katamatuppe yiida bisuwan olettiya laatamanne usuppun sha7u olanchchata shiishshidosona. Hegee qoodai Gib77a kataman de7iya asaa giddoppe dumma doorettida asata

gujjennaana. Gib77appe doorettidaageeti laappun xeeta. ¹⁶ He ubbatu giddoppe laappun xeetu asati haddirssa kushiyan oliyaageeta; ha ubbatikka yambbarshshan shuchchaa olidi, harai atto issi binnaan akka halokkona. ¹⁷ Biniyaama asai bannan, Israa7eela asai bisuwan olettiya oiddu xeetu sha7u olanchchata shiishshis; he ubbatikka olau giigidaageeta.

Biniyaama Zaretu Bollan Denddida Olau

¹⁸ Israa7eela asai denddidi, Beetele biis; biidi, “Biniyaama asaa olanau nuuppe sinttatidi kiyanaa koshshiyai oonee?” yaagidi Xoossaa oichchiis.

Oichchin GODAI, “Yihudaa zaree sinttatidi bo” yaagiis.

¹⁹ Yaagin wonttetta gallassi maallado guuran Israa7eela asai denddidi, Gib77a katamaa matan galchchiis. ²⁰ Hegaappe Israa7eela asai Biniyaama asaara olettanaa biis; biidi Gib77a katamaa matan etaara olettanaa salppiis. ²¹ Salppin Biniyaama asati Gib77a katamaappe kiyidi, he gallassi Israa7eelappe laatamanne naa77u sha7u olanchchata woridosona. ²²⁻²³ Israa7eela asai biidi sa7ai qamma gakkanaassi, GODAA sinttan yeekkiis; yeekkidi, “Nu ishatuura, Biniyaama asatuura olettanaa naa77anttuwaa pude bonii?” yaagidi GODAA oichchiis.

Oichchin GODAI, “Ee, etaara olettanaa pude bite” yaagiis. Yaagin Israa7eela asai issoi issuwaa minttettidi, koiro gallassi eti olau salppido sohuwan naa77anttuwaakka salppidosona.

24 Naa77antto gallassi Israa7eela asai Biniyaama asaara olettanau shiiqiis.
 25 Naa77antto gallassikka Biniyaama asai Gib77a katamaappe kiyidi, Israa7eela asaappe tammanne hospupun sha7u asata woriis; worido ubbatikka bisuwan olettiyaageeta.

26 Hegaappe guyyiyan, Israa7eelati ubbai Beetele biidi yeekkidosona; yan xoomiiddi sa7ai qamma gakkanaassi, GODAA sinttan uttidosona; GODAA sinttan xuuggiyo yarshshuwaanne issippetettaa yarshshuwaa shiishshidosona. ²⁷⁻²⁸ He wode Xoossaa Maachchaa Taabootai Beetele kataman de7ees; he Taabootaa naagiyaagee Aarooni yelido El77aazara na7aa Piinihaasa. Israa7eela asai GODAA, “Biniyaama asa gidiya nu ishanttuura olettanau qassikka pude boniiyye boopponii?” yaagidi oichchiis.

Oichchin GODAI, “Biidi olettite! Taani eta wontto intte kushiyan aattada immana” yaagiis.

29 Yaagin Israa7eela asai amarida olanchchata Gib77a katamaa yuushuwan zuggidi naagana mala oottiis. ³⁰ Heezzantto gallassi Israa7eela olanchchati kaseegaadankka Biniyaama olanchchata olanau biidi, Gib77a katamaappe sintta baggaara salppidosona. ³¹ Biniyaama asati etaara olettanau katamaappe kiyidi, eta kaallidi, haakkidi biidosona. Kaseegaadankka Beeteleenne Gib77a efiya aaho ogetuuninne dembbatun Israa7eela asaappe hasttamu gidiya asata woridosona. ³² Biniyaama asati, “Nuuni kaseegaadankka eta xoonida!” yaagidosona.

SHin Israa7eela asati kase, “Eti katamaappe haakkidi, ogetukko kiyana mala, ane nuuni baqatoos” yaagi wottidosona. ³³ Yaatin, Israa7eela asai ubbai bantta sohuwaappe denddidi, Ba7aali-Taamaara giyoosan salppiyo wode, Israa7eelati bantta zuggi uttido Gebaa7a Dembbaappe kiyidosona; ³⁴ Israa7eela ubbaappe doorettida tammu sha7u asati Gib77a bolli olaa denttidosona; olai keehippe wolqqaamiis. He ubbai haniyo wode, banttau bashshai matattidoogaa Biniyaama asati ainne eribookkona. ³⁵ Israa7eelati Biniyaama asatu bolli xoonuwaa demmanaadan GODAI oottiis. He gallassi Israa7eela asai Biniyaama asaappe laatanne ichchashu sha7anne issi xeetu olanchchata woriis; worido ubbatikka bisuwan olettiyaageeta. ³⁶ Hegaa gishshau, Israa7eela asai banttana xoonidoogaa Biniyaama asai eriis.

Israa7eela asai Gib77a katamaa yuushuwan zuggi uttida olanchchatun ammanettido gishshau, Biniyaama asan xoonettidabaa milatidi guyye shiiqiis. ³⁷ Zuggidi naagiya olanchchati Gib77a katamaa eesuwan woxxi gelidi, katamaa gidдон demmido ubbaa woridosona. ³⁸ Zuggidi naagiya Israa7eela olanchchati katamaa gidдoppe daro cuwaa shaaradan pude denttana malanne hegee malaataa gidana mala, kase haasayi wottidosona. Hegaa gishshau, daro cuwaa shaarai katamaappe kiyiyoogaa be7ido wode, ³⁹ ola dembban de7iya Israa7eela asati baqatiyoosaappe guyye simmidi, eta olidosona.

Biniyaama asati Israa7eela asaappe hasttamu gidiya asata woridi, “Kasegaadan ha77ikka

nuuni eta xoonida” yaagidosona. ⁴⁰ SHin malaataa cuwai katamaappe pude kessaa doommiis; doommin Biniyaama asati bantta guyye xeellido wode, katamai muleera taman xuugettin, tamaa cuwai pude kiyiyaagaa be7idosona. ⁴¹ Hegaappe guyyian, Israa7eelati Biniyaama asatu bolli guyye simmidosona; guyye simmin, Biniyaama asati dagammidosona; aissi giikko, eti wurana haniyoogaa eridosona. ⁴² Hegaa gishshau, eti Israa7eela asaa sinttaappe bazzo simmidi baqatidosona; shin olai eta kaallidi gakkiiis. Katamatuppe kiyida Israa7eela olanchchati gidduwan eta wori wurssidosona. ⁴³ Israa7eelati Biniyaama asata dooddidi, Gib77a katamaappe arshsho baggaara de7iya sohuwaa gakkanaashin kaallidi yedettidosona; yedettiiddi daroti ogiyan de7ishin woridosona. ⁴⁴ Hegan Biniyaama asaappe tammanne hosppun sha7u mino olanchchati haiqqidosona; ⁴⁵ etappe attidaageeti guyye simmidi, bazzuwaa kanttidi, Rimmoona giyo zaallaakko baqatidosona; Israa7eelati etappe ichchashu sha7u asata ogetun woridosona; etappe attidaageeta Giidi7ooma giyo sohuwaa gakkanaashin yedettiiddi, naa77u sha7aa woridosona. ⁴⁶ He gallassi Biniyaama biittaappe bisuwan olettiya laatamanne ichchashu sha7u asati haiqqidosona; he ubbatikka mino olanchchata.

⁴⁷ SHin usuppun xeetu asati bazzuwaa kanttidi, Rimmoona Zaallau baqatidi, yan oiddu aginaa takkidosona. ⁴⁸ Israa7eela asai attida Biniyaama asaakko guyye simmidi, attumaasaanne mac-caasaa, naatanne mehiyaa ubbaa woriis; dem-

mido katamata ubbaa taman xuuggiis.

21

Biniyaama Zaretussi Maccaasa Immanau Koshshiis

¹ Israa7eela asai Mixiphpha giyoosan shiiqido wode, “Nu giddoppe ooninne Biniyaama asaassi ba na7iyo machcho immenna” yaagidi caaqqi wottiis. ² Israa7eelati Beetele katamaa biidi, yan sa7ai qamma gakkanaassi Xoossaa sinttan uttidi, bantta qaalaa xoqqu oottidi, misho yeehuwaa yeekkidosa. ³ Yeekkiiddi, “Abeet GODAU, Israa7eela Xoossau, ha yohoi aibissi Israa7eelan hanidee? Hachchi Israa7eela asaa giddoppe issi zaree aibissi paccii?” yaagidosona.

⁴ Wonttetta gallassi maallado guuraara eti denddidi, yarshshiyooosaa yan giigissidosona; giigissidi xuuggiyo yarshshotanne issippetetta yarshshota shiishshidosona. ⁵ Yaatidi Israa7eelati, “Israa7eela zare ubbaappe GODAA sinttan shiiqiyoosaa yibeenna zaree oonee?” yaagidi oichchidosona. Eti hegaa oichchido gaasotai, Mixiphpha kataman GODAA sinttan shiiqanau yibeenna asi ooninne, “I muleera haiqqo” yaagidi kase caaqqido gishshaassa.

⁶ Israa7eela asati bantta ishanntuyyo, Biniyaama zaretuyyo qarettidi, “Hachchi Israa7eelappe issi zaree xayiiis. ⁷ Nuuni nu macca naata etassi immennaadan GODAN caaqqido gishshau, haiquwaappe attida Biniyaama zareti macca asa ekkana mala, nuuni ai oottanee?” yaagidosona.

⁸ Qassikka eti, “Israa7eela zaretuppe Mixiphpha kataman GODAA sintti yibeennai oonee?” yaagidi oichchidosona. Oichchidi, Gala7aaden de7iya Yaabeesha giyo katamaappe issi asinne shiiquwaa yibeennaagaa eridosona. ⁹ Eti asaa qoodido wode, Gala7aaden de7iya Yaabeeshappe issi asinne beettibeenna.

¹⁰ Hega gishshau, maabarai tammanne naa77u sha7u mino olanchchata Gala7aaden de7iya Yaabeesha katamaa kiittidosona; kiittiiddi, “Biite; biidi Yaabeeshan de7iyaageeta ubbaa bisuwan busakkite; maccaasaakka guutta naatakka ashshoppite. ¹¹ Hagaadan oottite; attuma asa ubbaanne attumaasaara zin77ida macca asaa ubbaa worite” yaagidi azazidosona. ¹² Yaabeesha kataman de7iya asaa giddoppe attumaasaara zin77ibeenna, oiddu xeetu geela7o macca naata demmidosona; demmidi Kanaane biittan, Seelon de7iya dunkkaanidosaa ekkidi ehiidosona.

¹³ Hegaappe guyyiyan, kumetta maabarai Rimmoona Zaallaa giyoosan de7iya Biniyaama asatukko sigaa kiittidosona. ¹⁴ Kiittin Biniyaama asati simmidi yiidosona. Yin Israa7eela asai Yaabeesha katamaappe worennan ehiido geela7o naata etassi immiis. SHin geela7o naati attuma asaa ubbaa gakkibookkona.

¹⁵ Israa7eela zaretu gidдон de7iya issippetettai duuxxanaadan GODAI oottido gishshau, asai Biniyaama asaassi keehippe qarettiis. ¹⁶ Qarettidi maabaraa cimati, “Biniyaama zaretuppe maccaasi haiqqi wurido gishshau, haiquwaappe attida attuma asaayyo nuuni

maccaasa waati immanee? ¹⁷ Israa7eela asaa giddoppe qucetti xayenna mala, Biniyaama zaretuppe attidaageetussi laattiya naati de7anau koshshees. ¹⁸ Gidikkonne, nuuni nu macca naatuppe etau immanau danddayokko; aissi giikko, Israa7eela asai kase, ‘Ba na7iyo Biniyaama zariyaassi immiya urai qanggettidaagaa gido’ yaagidi caaqetti wottiis” yaagidosona.

¹⁹ Hegaappe guyyiyan, maabaraa kaalettiya cimati, “Be7ite, laittan laittan Seelon GODAA bonchchiyo baalai matiis” yaagidosona. Seeloi Beeteleppe huuphessa baggaara, Laboonappe tohossa baggaara, Beeteleppe Sekeema efiya ogiyaappe arshsho baggaara de7ees. ²⁰ He maabaraa kaalettiya cimati Biniyaama asata hagaadan yaagidi azazidosona; “Biite; biidi woiniyaa turaa gidдон zuggidi, ²¹ naagite. Seelo katamaa macca naati baalaa gallassi karaabiyaa oiqqidi, yexxiiddinne duriiddi yiyo wode, intte woiniyaa turaa giddoppe kiyite. Kiyidi ubbaikka Seelo macca naatuppe intteyyo dafidi, Biniyaama biitti ekkidi biite. ²² Eta aawati woikko eta ishantti nuukko magannanau yiyo wode, nuuni eta, ‘Hai hayyanintta, eta nuussi immiigite; aissi giikko, nuuni eta huuphiyan huuphiyan gakkiya maccaasa olaa sohuwaappe demmibookko. Intte dosidi immibeenna gishshau, mooranchcha gidekketa’ yaagana” yaagidosona.

²³ Yaagin Biniyaama asatikka Israa7eela cimati giidoogaadan oottidosona; ubbaikka Seelon yexxiya macca naatuppe bantta qoodaa keenata dafidi efidosona. Eti bantta laata biitti simmidi, katamata wotti yeggi keexxidi, yan de7idosona.

²⁴ He wode Israa7eela asai yaappe laalettidi, ubbaikka ba zariyaakko zariyaakkonne ba so asaakko asaakko biis.

²⁵ He wode Israa7eela biittan kawoi baawa; asi ubbi baayyo likke milatidabaa coo oottees.

Wolaytta Bible **Portions of the Holy Bible in the Wolaytta language of Ethiopia**

copyright © 2004 SIM

© Faith Comes by Hearing

Language: Wolaytta

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 4 Mar 2023 from source files dated 9 Oct 2020

6baa8af2-99d9-51d5-a40a-ff54bdb9b793